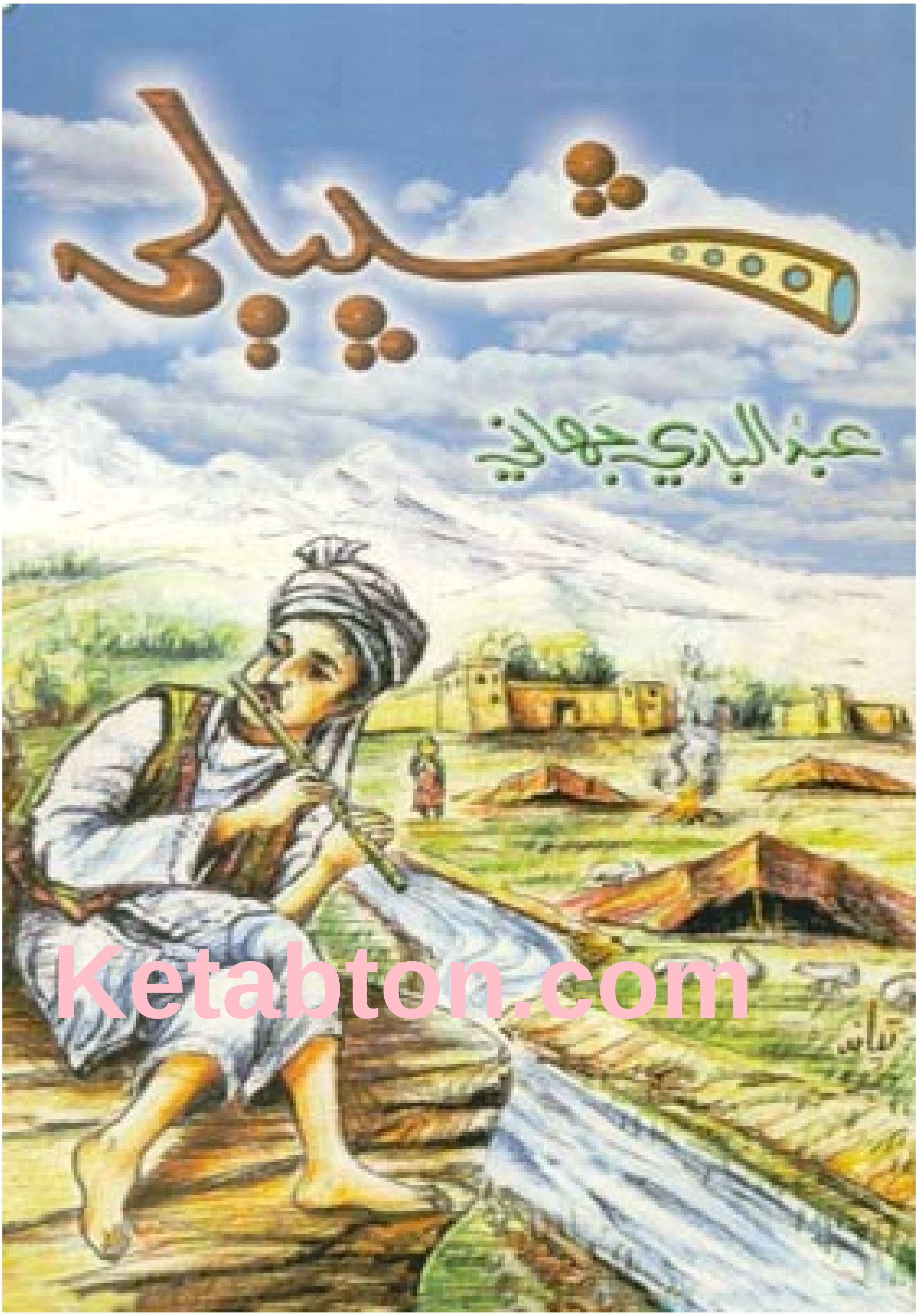

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني خو دا ځل له "شپېلۍ" سره

"که د غلیم په وینو سره توره مې رانه وړله
موري د ورور په وینو سره لاسونه نه لرمه
که د ناموس د غلیم خویندې مې سرتورې نه کړې
پر غلیمانو مې د خویندو ستر نه پلورمه
که خپل مورچل مې په سرو وینو لمبولی نه دی
ستا د پلو د دښمنانو سنګر نه ساتمه"

ښاغلی شاعر عبدالباري جهاني د پښتو د نوي شاعرانه دوران، په هغو نومیالیو شاعرانو کې راځي چې پر خپلو شعرونو یې دغه شاعرانه بهیر ښکلی کړی، رنګین کړی او ځلولی دی. له دغې شعري ټولګې څخه وړاندې چې دا دی د "شپېلۍ" په نوم ستاسو په لاس کې ده د شاعر درې نورې ټولګې هم خپرې شوې دي: "ورکه مېنه"، پایکوب" او "د سباوون په تمه" او هغه ټکي چې ښاغلی جهاني یې زما په نظر، زموږ په معاصره شاعرۍ کې زیات ځلولی او د ده د شعر هنګامې یې هرې خوا ته خپرې کړې دي، په دې ډول شمېرلی شو:

1 _ د جهاني په شاعرۍ کې، د افغانستان د مقاومت د شاعرۍ ډېرې سترې او لومړنۍ بېلګې خوندي دي. جهاني هغه شاعر دی چې پر افغانستان د کمونېزم او سور یرغل په وړاندې د مقاومت د پیلامې هنګامې یې تودې کړې، دغه بېلګه یې له غمیزې مخکې زمزمه کړه خو لکه وروستیو حالاتو ته چې یې ویلې وي، داسې یې د مقاومت سندرېزه ډالۍ ترې جوړه کړه او د "ناشناس" خواږه غږ نور ښایست هم ورکړ:

دا د مستو پسرلی دی، دا د اور سبزه کوبې ده
هره پانه خماري ده، هر ګلاب مو شرابي سو
را ایستلې توره راغی، د ساقي د وینو تږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مستي چي يې ليد له شيخ پخپله خماري سو
د ګناه په خُم کي رنګ سول د زاهد د پګړۍ ولونه
پر هڅه وکو يې لړزه ده، ټينګ ايمان يې شيطاني سو
صف ته راغی د رندانو، د اغيارو له ټوليه
موږ يې زهرو ته بللو، خپل سوما يې زقومي سو
په موج خېزه هيبت راغلې د فلک سېلابي کړږي
زموږ بېړۍ يې ډوبوله خپل توپان يې توپاني سو
د خزان له هر سرکوبه، سل پايکوبه پورته کيږي
هره ترخه نسترن دی، هر يو زوز مو ګلابي سو
او روي صدفي څاڅکي، ښخوي د مستۍ تخم
هر نرګس ته يې جام ورکړ، هر يو بوټی يې ياغي سو
رېږدوي د زړو تارونه د ګناه شېرينه تنده
ړنګوي د تقوا غرونه هر کلنګ يې فرهادي سو

د روسي يرغلګرو او د هغو د بړېڅو په وړاندي د جهاني د شعرونو هنګامې، د افغانانو د سپېڅلي جهاد او مقاومت د ادبي سنګر په ډېرو ارزښتمنو تاريخي بېلګو کي د حسابولو وړ دي، لکه:

وايه شين آسمانه تا کوم بل چېرته ليدلي دي
داسي ارادې چي توپانونه خپلولای سي
داسي ولسونه چي سېلونه اېلولای سي
داسي کلک سوکونه چي ټانکونه اوبولای سي
دغسي سينې چي فلکي سېلاب راګرځوي
دغسي طغيان چي ياغي سوي سېلابونه خوري
دغسي ناره چي اسرافيل ورڅخه وربږدي
دغسي قيامت چي دوږخونه خوري اورونه خوري
)ترپايه(

او يا لکه چي په "زما کندهاره" نومي مشهور شعر کي وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
ځونه یاغي یې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
بیا دي ترنک توپاني سوی وینم
بیا دي ارغند په مستېدو راغلی
بیا ارغسان دی بیا موجونه وهي
بیا دي هلمند په خروښېدو راغلی
بیا د زړې توري د خرپ یادونه
بیا دي په سترګو کي اورونه وینم
بیا له ایوب سره لښکري راغلې
بیا د رېدیو داستانونه وینم
لکه چي بیا دي څه یرغل نیت دی
لکه چي بیا دي غورېدو ته زړه سو
لکه چي بیا دي څه په زړه کي ګرځي
لکه چي بیا دي خوځېدو ته زړه سو
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
ځونه یاغي سوې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
ستا د پایلوچو تر پګړیو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم
ستا له غرور څخه کاږه تګونه
ستا قهر وګرځم، ستا ننګ وګرځم
بیا د ملالي میوندۍ خرخښه
بیا تورپېکۍ د فرنګ خونه سوځي
بیا د بابا د پاني پت هنګامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا شاه محمود اصفهانو نه سوځي
بیا د ګرګین پر کور مرګی مېلمه دی
بیا د میرویس په نامه وغورېدې
بیا د اشرف د انتقام لمبه ده
بیا دي د قهر وینې وخوځېدې
بیا دي لمن له شهیدانو ډکه
بیا د کوچني غازي زانګو زنکوې
بیا دي په وریځو کې سېلونه ګرځي
بیا یې په غېږ کې زلزلې ویښوې
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي یې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه

د ښاغلي باري جهاني د دغه ډول شعرونو بېلګې بېخي زیاتي دي چي د افغانستان د معاصرو ادبیاتو په څېړنه کې به د مقاومت د لوړنیو ، لوړو او سترو بېلګو په توګه، د مقاومت په ادبي تاریخ کې مطالعه او څېړل کیږي.

2- د ښاغلي عبدالباري جهاني د شاعرۍ د

ګرانښت یو بل راز په دې کي پروت دی چي دغه شاعري له پیل څخه له یو ډول مستۍ، یاغي توب او "مستانه نافرمانۍ" سره ملګرې ده، د همدغه ټکي په پام کي ساتلو سره، جهاني د افغانستان په معاصره شاعرۍ کي ځانګړې دریځ لري. زما په نظر دی د افغانستان د معاصر پښتو شعر د دوو نسلونو تر منځ د ارتباط د کړۍ په توګه باید په پام کي ولرو ، د معاصر پښتو شعر د منځنۍ دورې د پای او د نوي شاعرانه دوران تر منځ د پیوستون د کړۍ په توګه. د داوْد خان د جمهوریت په دوره کي)چي د شعري سخت سانسور دوره هم وه(د ده د شعر هنګامې پیل شوې او شاعري یې له پیل څخه له نوښت او مستانه ولولو سره ملګرې وه. د جهاني په شاعرۍ کي دغه "مستانه نافرماني" د دوو کلیشو او چوکاټونو په وړاندي راڅرګنده شوه:

الف:- د وخت د سرکاري او حکومتي چوکاټونو او "سرکاري شاعرۍ" په وړاندي.

ب:- د ټولني د هغه وخت د یو شمېر عنعنوي چوکاټونو په وړاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني په خپلو لومړنيو شعرونو کي هم د دغو دواړو چوکاټونو په وړاندي ودرېد او همدغه خبره ده چي فاضل استاد پوهاند رشاد يې "ياغي او مبتکر" شاعر بولي.
د شاعر د مستانه شاعرۍ بېلګې ښېخي زياتي دي، خو راځئ يو څو نمونې يې ولولئ:

مور لېونو ته د حساب خبري مه يادوه
ستا تر دوږخ پوري پېړۍ دي، دلته شپې پاته دي
ته د ګناه بخري مينځې د پرهېز په اوښکو
زاهده پټې دي په وينو کي لمبې پاته دي
د جهاني شونډو ته نه راځي توبه زاهده
چي د قسمت په ميخانه کي پېمانې پاته دي

او يا دا چي:

دلته سرونه بېله کاڼو بل څه نه پېژني
دغه واعظ او دا کتاب په مدرسو کي ښه دي
ما لا تازه له خپل جانان سره وعدې نوي کړې
زاهده ستا حوري غلمان په جنتو کي ښه دي
منزل ته لاري د خلوت په تاريکو کي نه وي
څوک چي د حق ناري وهي په غرغرو کي ښه دي

3- لکه څنګه چي مخکي اشاره ورته وسوه،
په افغانستان کي د ثور د غميزي او بيا د روس د يرغل په وړاندي، د جهاني شعر هم، د افغانستان د مقاومت په ادبي تاريخ کي د يادوني وړ ځای لري. په افغانستان کي د روسانو له ماتي او بيا تش په نوم د "جهادي او اسلامي" حکومت له جوړېدو او د شر او فساد له رامنځته کېدو او د ټوپکوالۍ له واکمنېدو وروسته، د افغانستان په خپل منځي جګړو کي چي څومره بدمرغۍ رامنځته شولې، دغو پېښو، د جهاني پر شاعرۍ هم خپل اغېز وکړ، له جګړې کرکه، له شعارونو کرکه، يو ډول ژوره ناهيلي، وير او ماتم د دغو شعرونو بېلابېلي ځانګړني جوړوي. هغه دا ځل هم شينکي آسمان مخاطب کوي دا ځل هم کندهار ته سرودونه او ترانې ليکي، خو د رزم د هغه مقاوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړخ پر ځای د ویر او هغه د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا "قنوطیت" په کي راڅرګند وي:

ما خو دا نه ویل شینکی آسمانه
چي به د اور د پاسه اور راځي
زما د غیرت شمله به کښته ګوري
زما هډیرې ته به پېغور راځي
آسمانه ما خو داسي نه غوښتله
چي د ښارونو جنازې وژاړم
چي مي په کلیو کي بلا لنګه سي
چي د ځوانیو هډیرې وژاړم

آسمانه ما خو داسي نه ویله
چي د کابل ګرېوان ته اور توی که
زما په جونګړه کي بلا وکړه
زما په لستوني کي ښامار لوی که

ما چي میوند میوند نارې وهلې
ما یې په غېږه کي ګلونه غوښتل
ما چي هلمند ته ترانې لیکلې
ما یې پر غاړه اتڼونه غوښتل

ما چي ټانکونه په سوکونو وهل
هغه مي خړ وطن سمسور غوښتی
ما چي سکروټې په غاښو چیچلې
ما مي سړو وینو ته اور غوښتی
)شعر تر پایه(

هغه وخت که شاعر، د مورچل ځوان، د وطن د دفاع لپاره له پردیو او د پردیو له نانځکو سره جګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته هڅاوه، اوس د انتقام او جګړې پر ځای، ځولۍ ورته غوړوي چې له مور چله راکوز شي:

ځوانه دا څوک يې چې ګولۍ اوروې
د خپل نيکه او خپل ابا پر کلي
دې هديره کې دي خپلوان پراته دي
څوک يې پرون څوک يې پخوا ويشتلي

د خدای د پاره ځوانه مه اوروه
د خپل ابا پر مېنه سره اورونه

4 د جهاني د شعر په شهرت او محبوبيت کې

د ټنګ ټکور او موسيقي ونډه هم د يادولو وړ ده. جهاني لکه چې خپله له موسيقي سره ځانګړې مينه لري، ځيني شعرونه يې د موسيقي يو خاص کيفيت لري. په تېره بيا د هيواد د نوميالي هنرمند سندرغاړي ډاکټر صادق فطرت)ناشناس(خواږه غږ د دغو شعرونو ښکلا نور هم زياته کړې ده. ما د "جهاني او ناشناس" په اړه يو جلا مقاله هم کښلې او د خپلو خبرو په يو ځای کې مې کښلي دي:
"يوه ورځ چا خبره راته وکړه: د جهاني شعرونه ځکه دومره شهرت ته رسېدلي دي چې د ناشناس له سندريز غږ او د ټنګ ټکور له څپو سره يو ځای شوي دي. بله ورځ يو بل چا راته وويل: د ناشناس د سندرو د ښايست او ارزښت يو اساسي علت دا دی چې هغه د خپلو سندرو لپاره د شعرونو په انتخاب کې ډېر ژور او "سختګير" دی. هغه د سندرو لپاره د نوميالیو شاعرانو د شعرونو غوراوی کوي لکه: خوشال بابا، حميد مومند، رحمان بابا، استاد حمزه، جهاني او ...
زما په نظر دغه دواړه خبري بې ځايه نه دي. د جهاني د شاعرۍ په شهرت کې به د ناشناس د سندريز هنر له اغېز څخه سترګې پټې نه کړو. دغه راز د ناشناس د سندريز هنر په ښايست او ځلونه کې هم د جهاني په څېر د شاعرانو د شعري پياوړتيا له اغېز څخه سترګې نه شي پټېدای لکه دواړه چې يو د بل بشپړوونکي وي... "

5-د ښاغلي جهاني پر شعر د محتوا او هنر له

هغې پياوړتيا سره سره چې مخکې خبري پرې وشوې، تر يو وخته د فورم، وزن او چوکاټ له پلوه يوه داسې "کليشه" غالبه وه چې د هغه شعري ښکلا ته يې د هنري تنوع پر ځای، يو رنګي وربخښله او "مونوټون" کاوه يې. دا په خپل وخت کې د پښتو په نوې شاعري کې يو نوی ګام و چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يو ډول څلوريز ډوله نظم په چوکاټ کي وړاندي کېده او د ازادي شاعرۍ پر لور لومړني ګامونه وو چي په تېره بيا د حماسي شعر لپاره د وخت غوره انتخاب و ، خو بيا بيا تکرار يې نوښت کماوه او پر تکراري چوکاټونو يې بدلاوه، داسي ښکاري چي شاعر وروسته بيا د دغه تکرار پر ځای د چوکاټونو رنګارنګۍ ته هم خپله پاملرنه اړولې ده. په را وروسته شاعرۍ کي يې د نوي غزل او آزاد شعر پر لور هم په زړه پوري ګامونه اخيستي دي.

د جهاني غزليزه شاعري، په پرله پسې توګه د ښکلا او پيياوړتيا پر لور روانه ده او له يوې ټولګي څخه بلي ته د لا زيات ښايست لرونکې ده:

دا ميکده په نڅېدلو ارزي
ساقي دا جام دي په څښلو ارزي
چي لېونتوب ته عقل و تخنوي
دا زولني په شرنګېدلو ارزي
چي يې کيسې د ميني تخم کري
هغه وزر په سوځېدلو ارزي

او :

خمار مي نه ماتېږي شرابونه بېګانه دي
ساقي راته اشنا دی خو جامونه بېګانه دي
سجدې ته يې د يار کوڅې ته نه يمه بللی
پردی قاصد راغلی پېغامونه بېګانه دي
دې ښار کي ربابونه د سنګسار په غېږ کي غواړه
نغمې ګوتو کي ژاړي شهبازونه بېګانه دي
چي زما د لېونو چغو جواب ورسره نسته
يا زه يم بدل سوی يا دا غرونه بېګانه دي
سجدې د جهاني پر تندي مه غواړه زاهده !
په دې سرکښه ښار کي محرابونه بېګانه دي

تر دې ځايه پوري نږدې ټولي خبري د ګران شاعر عبدالباري جهاني د هغو پخوانيو شعري ټولګو د بېلګو پر بنسټ وشوې، چي مخکي خپرې شوي دي: "ورکه مېنه"، "پايکوب" او "د سباوون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمه "، اوس خو دا دی شاعر "شپېلۍ" راته غږوي او دا ځل د شپېلۍ د سندريز غږ له ښايست سره د خپل شعر ښايست يو ځای کوي.
په دې توګه نو دغه "شپېلۍ" د شاعر څلورمه خپرېدونکې شعري ټولګه ده. سره له دې چې د "شپېلۍ" ټول شعرونه د سريزې د کښلو لپاره زما مخې ته نه دي پراته، خو زه باور لرم چې ټول او يا زياتره به يې ما په جرمني، هالنډ، ډنمارک او سويډن کې د ښاغلي جهاني په وياړ د افغاني بېلابېلو کلتوري ټولنو په غونډو کې د ګران شاعر په خپل غږ کې اورېدلي وي. له نېکه مرغه په دغو غونډو کې زه هم حاضر وم او د يو څو خو يې ويډيويي پټې)کيسټې(هم لرم.
د "شپېلۍ" د شعرونو په اړه او يا خو غوره ده ووايم چې د جهاني د را وروسته شاعرۍ په هکله، څو ټکو ته په لومړي ګام کې پاملرنه پکار ده:
1 -لومړنۍ خبره دا ده چې په دغه مجموعه کې زموږ د ښاغلي شاعر، د شعري يون د پرمختګ ډېره غوره ننداره کولای شو. شاعر په دغو بېلګو کې د ښايست نوي نښې نښانې او نمونې زموږ مخې ته ږدي او د پښتو شعر بهير ته يې ډالۍ کوي. د شاعرانه ژورتياوو او لوړ تخيل نمونې د هغه په نوې شاعرۍ کې لا زياتې شوي دي:

کلونه تېر سوله کيسې د ښاره نه راوزي
زېری به نه غواړو ګيلې له ښاره نه راوزي
نه د زړې ميني داستان دی نه د نوي کړيکه
رويبار ګونګی دی خاطرې له ښاره نه راوزي
د پتنګانو وزرونو سوځېدل هېر کړي
زموږ ماښامونو ته ډېوې له ښاره نه راوزي
دا د عمرونو جنازه دلته چا وتومبله
ږغ د رباب او د نغمې له ښاره نه راوزي
کلابندي ده نور وتلای نه را وتلای سي څوک
مېړونه چيري دي شملې له ښاره نه راوزي
او يا لکه چې په يو بل غزل کې وايي:
دا څه جنون دی تر منزله رغړېدل چې نه وي
دا څه منزل دی په لمبو کې سوځېدل چې نه وي
زاهده خوله دې د دوږخ په کيسو سترې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه خلیل دی تر انګاره پوري تلل چي نه وي
پښېمانه نه یم شیخه مه را یادوه قولونه
دا څه توبه ده په زړه ګله ماتېدل چي نه وي
)ترپایه(

2- د شاعر په نوې شاعرۍ کې د جوړښت او
منځپانګې)فورم او مضمون(دواړو تنوع تر پخوا زیاته را څرګندېږي. دلته هم منظومې وله شعرونه شته، هم د قصیدو ښېلګې په کې وینو، د ښکلیو او لوړو غزلو ننداره هم کولای شو او بې له شکه چي دغه غزلي د شاعر د پخوانیو دریو ټولګو له ښېلګو زیاتي، لوړي او ښکلي دي. د آزاد شعر ښېلګې هم په کې وینو چي له هنري پلوه د لا زیاتي پاملرني وړ دي.
3- څرنګه چي په دغو شعرونو کې د هیواد د
حالاتو ژوره انځورګري شوې ده او له بده مرغه د وطن حالات داسي دي چي د ښادۍ پر ځای یې د ویر شېبې زیاتي او درنې دي، شاعر هم زیاتره د همداسي شېبو شاهد او انځورګر دی. ما چي مخکي د کومي "ناهیلۍ" یادونه کړې وه، په وروستیو ښېلګو کې نه یوازي دا چي دوام کوي، دغه د نا امیدۍ درد لا ژور او غمګین دی. په دې لړ کې کېدای شي د :

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره؟

په نوم نظم او ځینو نورو شعرونو ته ځانګړې پاملرنه وشي.
4- د شاعر په وروستیو شعري ښېلګو کې د
هغه منظوم داستاني او حکایتي شعرونه د لا زیاتي پاملرني وړ دي. زه د ښاغلي جهاني د شعر په ښېلا ښېلو غونډو کې د دې شاهد یم چي دغه لنډ منظوم داستانونه دومره اغېزناک دي چي د ګران شاعر له نورو ډېرو خوږو شعرونو څخه هم، له زیاتې بدرګې سره مخامخ شوي دي او بیا بیا یې د اورولو ټینګار شوی دی.
په دغو کیسو کې یې نظمونو کې د نمونې په توګه د "موږک شېر"، "د پیشو توبه"، "شیخ نصرالدین"، "چرګ او باز"، "مهار کړي اوښان" او یو شمېر نورو یادونه کولی شو چي د کیسې په څنګ یې لنډ شاعرانه پیغام هم د غور وړ دی، چي په ډېر منطقي انجام کې راځي، لکه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د بل په مټو غټ سي يا زمري سي
په هغه ګړي له قام څني پردي سي
چي يې عقل خدای موړک غوندي کوچنی کړي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کړي

يا :

له ازله مو نصيب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

جهاني د پښتو د اوسني شعر له نوميالیو مخکښو شاعرانو څخه دی، جهاني د افغانستان د اولس د ژوند په ډېر غمګين پړاو کي، ډېر پرتمين شعرونه زمزمه کړي او لا يې زمزمه کوي، په دغو زمزمو کي به هماغه جهاني وګورئ خو دا ځل له "شپېلۍ" سره، او د سندريز غږ له ښايست سره. ورته غوږ شئ، وايې ورئ، ويې لولئ او خوند ترې واخلئ:

جهاني مه بوله ساحل ته لامبوزن لاسونه
د دې ياغي مالت وګړي په بلا پسي ځي

په مينه
زرين انځور
2001/9/3 ع
1380/6/12 لمريز
جرمني ? د کولن ښار

کور په اور کي د اغيار درڅخه غواړم
د جانان غليمان خوار درڅخه غواړم
چي غماز مي د جانان په کور کي بولي
ژبه ګونګه د رويبار درڅخه غواړم
که تر مرګه پکښي ځان يوازي وينم
د هيندارو کور سنګسار درڅخه غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مي سترګي بې جانانه بل څوکويني
ځان منصور غوندي پر دار درڅخه غواړم
د سبا په شان بې نومه بې روبياره
کور پر سترګو د دلدار درڅخه غواړم
چي رقيب مي د لحد له کيسو کوڼ سي
ستا په نوم کي پټ مزار درڅخه غواړم
چي نمرود مي ستا د ميني په تور سوځي
ژوند په غېږ کي د انګار درڅخه غواړم
په شبنم، په آيينه، په ګرېوانه کي
مخ، جلوه، ذکر د يار درڅخه غواړم
چي بورا رنګه مي مينه افسانه سي
تل سينه څيري په خار درڅخه غواړم
چي پانوس غوندي په خپل اور کي رنګين يم
د کوګل وينه مي نار درڅخه غواړم
يو بې نوم غواړم په وينو کي کرلی
يو په سترګو کي نګار درڅخه غواړم
يو مي سوال جواب د قبر په پښتو کې
يو لحد پر کندهار درڅخه غواړم
چي يو ازي جهاني درځي درشل ته
د سکروټو پر سرلار درڅخه غواړم
8 -11 -2000

↓

زه لکه پرخه په لوېدلو کي چا نه وليدم
لکه نسيم په تېرېدلو کي چا نه وليدم
د ګل په غېږ کي مي يوه شپه په قسمت ليکلې
لکه شبنم په الوتلو کي چا نه وليدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټ له پانوسه مي رنګين کړل د ساقي لاسونه
کرار کرار په سوځېدلو کي چا نه وليدم
نه د شاعر نه د بورا سترګو ته ونښېدم
د غرونو ګل وم غوړېدلو کي چا نه وليدم
نه تر اوربل نه تر ګرېوانه نه تر شونډو ولاړم
پر آشيانه په رژېدلو کي چا نه وليدم
خواږه خوبونه د ځوانۍ لکه سېلۍ تېرېدل
د خيال ماڼۍ وم نړېدلو کي چا نه وليدم
لکه نفس چي د عمرونو له محبسه وزي
د زولنو په ماتولو کي چا نه وليدم
لکه ببرۍ کوګل مي ډک له فريادونو وړمه
شپه د توپان وه ډوبېدلو کي چا نه وليدم
د حق ناري مي له زندانه تر يزدانه تللې
د افسانو په جوړولو کي چا نه وليدم
د جهاني په شان مي شپې کړې د يارانو سپيني
په تورو ورځو ژړېدلو کي چا نه وليدم
ويرجينيا
1999 ډسامبر

↓

ستا د راتلو په انتظار کرار کرار زوړ سوم
روبياره کله به راځې په انتظار زوړ سوم
د مرغلرو سوداګرو مي تپوس ونه کړ
تر لونګينه چا يو نه وړم پر بازار زوړ سوم
ما خو ويل چي په لمبو کي تر منزله ورځم
لکه قدم پر مځکه ولوېدم پر لار زوړ سوم
د خزانونو له هيبته يې خوله خلاصه نه کړه
د ګل په تمه د غوټۍ څنګ ته پر خار زوړ سوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شپبه مي زولنو سندره غبرگه نه کړه
د لېونو سره په کلي کي هوښيار زوړ سوم
چا مي له سترګو سره دوې اوښکي ملګري نه کړې
لکه خاټول په رنګ رنګين په زړه پرهار زوړ سوم
نور مي خيالونه په خوږو نکلونو مه بيدوه
زه له شپو سترۍ يم په هيله د سهار زوړ سوم
تش د دوږخ له بېري وچي شونډي نه ګرځمه
يارانو ځُم لره راغلی وم ځُمار زوړ سوم
د جهاني پانوس کو ګله لمبې مه سپموه
لکه پتنګ په ارمانونو د انګار زوړ سوم
ويرجينيا
1998 اپريل

↓

شپبې د انتظار دي په لېمو درته ساتو
اغزي نه دي دا لاري په ښو درته ساتو
په شرنګ چي مو ټولۍ د غمازانو ويښه نه سي
محرم به لېونتوب د زولنو درته ساتو
ازل مو نذرانه د سوځېدو منظوره کړې
هر پل دي تر درشله په لمبو درته ساتو
چي سترګي د رقيب دي په جلوه روښاني نه سي
جانانه رباتونه په تيارو درته ساتو
ستا شپې دي وي روښاني موږ دي سوځو لکه شمعي
پېړۍ دي په پانوس کي په ګزمو درته ساتو
وعده مو له فرياد او له قسمته سره کړې
دردونه لکه ژبه د زخمو درته ساتو
يوه شپه يو راغلي بې اختياره بې خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شبنم غوندي مو کډي پر غونچو درته ساتو
نن جنګ ته يو راغلي جهاني ستنېده نسته
مورچل په ککريو په پښتو درته ساتو
ويرجينيا
12 ؟ 6 ؟ 2000

↓

ځوانۍ ستا پر اوږو د جنازو پر کلي راغلو
د اوښکو په ګامونو د لېمو تر کلي راغلو
هر کاڼي مو جلا له ککرۍ سره اشنا دی
په شرنګ د زولنو د لېونو پر کلي راغلو
پتنګ غوندي نصيب راته منلې وه دا لاره
محفل ته دي جانانه د لمبو پر کلي راغلو
معذور يو که نن توان د الوتو راپکښې نسته
سوځلي ګلستان ته د اغزو پر کلي راغلو
پيدا چې درته تمه نه سي زموږ د رغېدلو
خولې د زکندن يو د سلګو پر کلي راغلو
زر ځله به سي بندي د جانان د ديدن لاري
د پرخي د لښکر غوندي د شپو پر کلي راغلو
ساحله د توپان کيسه يوه شببه که هېره
مړژواندي وزر ماتي د څپو پر کلي راغلو
يو ټک له سره باسو نګهبان له بدو سترګو
په چم د سپېلنيو د اورو پر کلي راغلو
له ژبي د فرياد سره مو ستونی پخلا نه کړ
د درد په شاني زړه ته د زخمو پر کلي راغلو
سجدې بې پر تندي د جهاني منظوري نه وې
زاهده له توبو د ميکدو پر کلي راغلو
واشنګټن

(c) ketabton.com: The Digital Library

28 ؟ 8 ؟ 2000

کلونه کېږي له دې ښاره کيسو کوچ کړی دی
د آدم خان له شهبازونو درخو کوچ کړی دی
په هغه دښت کي د مجنون غرغرې وچي سولې
د لېونيو له مزلونو اغزو کوچ کړی دی
نه په محفل کي بلېدل نه سوځېدل ياد ېږي
د پتنګانو له مذهبه لمبو کوچ کړی دی
څنګه به ستون سي له خزانه توربدلی بلبل
چي له چمنه د ګېډيو وږمو کوچ کړی دی
اوس يې شرنګی د نيمو شپو سندري نه تخنوي
له سپينو لېچو سرو لاسونو بنګړو کوچ کړی دی
د زلېخا مينه د چا لمني نه توروي
اوس له خوبونو د يوسف قافلو کوچ کړی دی
د تور جادو افسون وهلي دي د غرو لمني
نن د شپېلۍ له منترونو نغمو کوچ کړی دی
جهاني څوک به پر لنډيو غزلونه ليکي
چي له ګودر څخه د پېغلو نارو کوچ کړی دی

ويرجينيا
12 ؟ 8 ؟ 2000

↓

بيا يې په محفل کي نن له پام څخه لوېدلي يو
ګوره د ساقي تر نظر څنګه ورغلي يو
هره شېبه مورږ ته زنداني خوبونه مه راوړه
شرنګ د زولنو ته له کنعان څخه راغلي يو
نن دي عبرتونه له هوښيارو سره وخاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د لېونيو په اتڼ ور کښېوتلي يو
پل چي مو د پله پر سر ايږدي رقيبه پښه نيسه
موږ چي له ازل څخه راغلي يو ښاغلي يو
مه راځه ساحله چيري موږ چيري دا ستا سکون
موږ يې سمندر ته د توپان په شپه لېږلي يو
نور مو تماشه کوي که خپله ننداره کوو
يوه نه سوو شبنم غوندي يې څو شېبې بللي يو
هره ورځ د ستورو په حساب لمبې په خوله کي وړو
موږ له خپلي ژبي لکه شمعي سوځېدلي يو
موږ خو بې اختياره د نعمت پر خوان ور پرېوتو
ګوره چي سخي کور به لا څو ورځي منلي يو
پرېږده جهاني له دې وزره د پرواز تمه
غشي د نصيب چي پر شهپر باندي ويشتلي يو

ويرجينيا
12-10-2000
↓
لا به تر څو وينو ملګرو دا د غم خوبونه
د جنازو سره ملګري د ماتم خوبونه
ځئ له آسمانه سره يوه کو دا زړه خبره
يا دي اختيار وي يا دي ځغلوي قلم خوبونه
نور به پخپله د خوبونو تعبيرونه کوو
پردي لا ولي ګوري موږ ته سم نا سم خوبونه
بوډي آسمان ته نوري مه نيسئ د خير لمني
په دې کرږه ملا يې د ډېرو کړل برهم خوبونه
پير مُغان ويله خپلي آيينې سپيني کړئ
کنه حرام دي د سکندر او جام جم خوبونه
يوه منزل ته نه رسيږي بېلي بېلي کوڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سرابونو ډېرو وخوړل د يم خوبونه
نن د شيطان په لمسه غاړه د هابيل غوڅوي
سبا به ويني ويني ژاړئ د ستم خوبونه
جهاني نور نو د قسمت په خوښه نه يو روان
راويښوو په لويه لار کي هر قدم خوبونه

ويرجينيا
8 -12 -2000
↓

يو څو رنځوري شپې دي په لېمو يې زنګوو
شېبې د انتظار دي په کلو يې تېروو
دا ښار د نازولو دی چا درد نه دی ليدلی
تر څو به په زګېروي ورته زخمونه ويښوو
کلونه د سبا د جنګ په هيله خاوري کيږي
نن وزو له توپان سره خبره سپينوو
عمرونه له مطرب سره بې سوره نغمې ژاړي
ساقي په دې رباب کي نوی شرنګ پيدا کوو
چي ستا سره ښخېږي د هغې ګناه په ګوتو
قسمته له تندي څخه سجدې دي پاکوو
راپرېږده د ساقي سپينو لاسو کي سره شراب
واعظه ته رخصت يې مونږ اورونه قبلوو
چي لوېږي مي زلمی ساقي په غېږ کي له مستۍ
جنت زاهده ستا سو مونږ خمونه تشوو
ځوانۍ چي ګمراه نه کړ د خلوت په تاريکو کي
دا شپې راڅخه تښتي ځو توبې به ماتوو
هستي مو جهاني د عزراييل په غېږ کي غواړه
مستي لا په سلګيو کي د سره پاڅوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
15-8-2000
↓
پیاله نیمه دي ولوېږي نظر په ماتوم
نن دا سي مستي غواړمه ساغر په ماتوم
ژړمخی به در نه سم په کوڅه کي لېونتوبه
څو کاڼي مي راوړي دي خپل سر په ماتوم
چي تمه د پرواز مي پاته نه سي په سینه کي
په غشیو کي در الوزم وزر په ماتوم
ستا شپې ته مي جانانه سره لمبه په خوله کي راوړه
د شمعي په څېر ژبه ده منتر په ماتوم
که سیوری غوندي ورک یم له تروږمۍ سره پر لارو
معلوم په هر قدم یمه سفر په ماتوم
شهیدي کربلا ته په جنګ نه یم در وتلی
غازي زور مي راوړی دی لښکر په ماتوم
شپېي د انتظار دي تر لحده پوري وړمه
دا شپه مي سبا نه کې زه سحر په ماتوم
نفس د زکندن یمه په ستوني کي ګنډلی
یو جام د اجل غواړمه کوثر په ماتوم
قسمته نن په خپله خوښه ستا له غېږي ځمه
قلم پر تندي کاږمه دفتر په ماتوم
په نوم د جهاني چي دي لیکلي دي آسمانه
توپان درڅخه غواړم سمندر په ماتوم

ویرجینیا
12-9-2000

↓
نور به له رقیب سره د کور خبري نه کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې به سرې کو د پېغور خبرې نه کوو
څله د پردیو د خوښۍ د پاره وسوځو
نور به وزر وساتو د اور خبرې نه کوو
ولې خپلې څانګې د جنون تېښې ته ونیسو
ځان چې تربور سوی دی د زور خبرې نه کوو
ځئ چې د قسمت پر تندې خپلې کرښې ولیکو
پرېږدئ له قاتل سره د ورور خبرې نه کوو
ډېر مو له فریاده د رقیب کیسې شرینې سوې
درد غوندې به پټ وزو د شور خبرې نه کوو
زموږ لا په شهپر کې د آسمان خوبونه پاته دي
مرګه ځوانیمرګه لا د ګور خبرې نه کوو
نن به جهانې بې وزرونو پروازونه وي
پرخه غوندې الوزو د لور خبرې نه کوو

واشنګټن ډي سي
19 -2 -2002

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
داسې مې نه غوښتې چې نن دې وینم
په تن زخمي په سره کفن دې وینم

نه دې هلمند هغه موجونه راوړي
نه له مستۍ په خوله ځګونه راوړي
نه د ارغند غاړې ګلونه راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دي ترنک زاړه سېلونه راوړي
نه دي دښتو کي قافلې وينمه
نه دي کېږديو کي د ښوې وينمه

نه د رابيا له ميني مست فتح خان
له کلابُسته قهرېدلی روان
نه ورسره دي د بړېڅو ياران
نه د مغولو په پوځ ګډ دی تالان
نه يې شپېلۍ دي په برېتو اغوستي
نه يې سرونه په نېزو اغوستي

نه چا ته کور نه چا ته بام پاته دی
نه د کيسو د شپو ارام پاته دی
نه د بيبو د خولې پيغام پاته دی
نه ښادي خان نه دلارام پاته دی
نه په زلمۍ مينه کي شور خوځېږي
نه په رګو کي د چا اور بلېږي

نه د احمد د توري شرنګ وينمه
نه يې لښکري نه يې جنګ وينمه
نه پاني پت په وينو رنګ وينمه
نه سينې څيري په خدنګ وينمه
نه مرهټيانې ميندي بوري ژاړي
نه پښتنې په تېرو تورو وياړي

اوس دي پر کليو جنازې را اوري
له پېغلو سترګو اوښکي سرې را اوري
له خپل قسمته درته شپې را اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپينو ورځو دي تيارې را اوري
اوس هديره د افسانو يې زموږ
ګور د ځلميو ارمانو يې زموږ

اوس له آمو تر اباسينه خاوره
له وينو مسته سره رنګينه خاوره
هغه درنه هغه سنګينه خاوره
هغه تر خپل ښارګ شېرينه خاوره
ورباندي ګرځي د اورنګ آسونه
د پردۍ سولي پردي جنګ آسونه

اوس دي په لار کي رقيبان پراته دي
اوس دي په عرش کي شيطانان پراته دي
پر خزانو دي ښاماران پراته دي
په کوه قاف کي دي دېوان پراته دي
لاري کوڅې دي د اغزو ډکي دي
ياغي درې دي له لمبو ډکي دي

ما خو به ستا په نوم فالونه کتل
ما له قسمت سره سوکونه وهل
ما دي په غېږه کي ګلونه ليدل
ما دي تندي کي جنتونه ويل
اوس مي په زړه کي ستا يادونه ژاړي
هره غزل کي مي بيتونه ژاړي

لا مي د وران قسمت خوبونه وينم
لا دي په برخه توپانونه وينم
لا په غضب د آسمان خونه وينم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د ډبرو بارانونه وینم
لا به د دوست په نوم درځي غلیمان
لا به دي وژني د لستوڼي ماران

راسه چي ویني ته دي اور درکمه
زاړه جنون ته به دي شور درکمه
څو لېونۍ چیغي په پور درکمه
زخمي لمبو ته به دي زور درکمه
راځه یو مسته پیاله بنګ پورته کو
یو ځل به بیا د توري شرنګ پورته کو

راځه چي بیا د افسانو په ژبه
د ملالۍ او د عینو په ژبه
د میوندونو د کیسو په ژبه
څه د توپک څه د جرګو په ژبه
د وطن شپو ته مشالونه راوړو
د تیارو ښار ته څراغونه راوړو

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
داسي مي نه غوښتې چي نن دي وینم
په تن زخمي په سره کفن دي وینم

ویرجینیا
15 -5 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چي تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اوروئه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښنه نيولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له بانو تر ګرېوانه د اوښکو کور دی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس په ساندو کيسې وزي له کابله
چي کوڅې يې وې ښايستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخيستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تېر سوی دی ناورين د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوب ويني
افسانې د برېتورو ، ږيرورو
د هر پلار کيسه د زوی په وينو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله ي کوم وطن ته وړي دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پرد پسانو
کوم ولات کي يې درمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوړ نيسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د نښترو ني جنډې سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لېږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر ميننانو
څوک به ژاړي په کېږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به څوک د هندوکش سندري بولي
اوس به څوک ځي په اټڼ تر خيبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به ليکي قصيدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسينه
غر او سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له ميراثونو
اوس به څوک د جلالاکو در ته يوسي
د هلمند څخه شرنګې د امېلونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک رايادوي تېري خبري
اوس به څوک راوينوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وايي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره وياړي
اوس به څوک تسليموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ايستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونهويني ژاړې
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د ورور پر لور کشېږي
چي یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټیکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چي څیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس له ګوتو د مطرب ويني را اوري
ژبي سل ځايه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وايي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چيري د زلميو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا ږغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تيارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تيارې پر ځوانو زړونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګۍ دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وېشي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نسيم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګۍ دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا ليلا ورو ورو
پېغلي نه نيسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رويبار د ديدن زېری
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغيار سره يې کړي پيوندونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چې تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښه نيولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له باڼو تر ګرېوانه د اوښکو کور دی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو وته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس په ساندو کیسې وزي له کابله
چې کوڅې یې وې ښایستې په پېغلو حورو
سور سالو یې د لمبو رنګ دی اخیستی
چې په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ یې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تېر سوی دی ناورین د زورورو
ماشومان یې بلاګاني په خوبویني
افسانې د برېتورو ، ربېرورو
د هر پلار کیسه د زوی په وینو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

کله ې کوم وطن ته ورې دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پردېسانو
کوم ولات کې یې درمل ورته لیکلي
څوک به اوري فریادونه د زخمیانو
څوک به غوږ نیسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د یتیمانو
څوک به بیرته لوپټه د خور پر سر کې
څوک به نیسي ګرېوانونه د غازیانو
د ښښتروني جنډۍ سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهیدانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لیږي میرا ته غزلونه
څوک به اوښکې تویوي پر مینانو
څوک به ژاړي په کیږدیو کې نکلونه
کوم حمید به خط و خال کاغذ ته یوسي
یادوي به د یارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درویشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندې فالونه
څوک به نیسي د دیدن د ګودر لارې
له سالو سره به څوک ستایي اورونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک د هندوکش سندرې بولي
اوس به څوک ځي په اتڼ تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غرا و سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګانې د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالا ګودر ته یوسي
د هلمند څڅه شرنګې د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک رايادوي تېري خبري
اوس به څوک راوېښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وايي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره وياړي
اوس به څوک تسليموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ايستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونه ويني ژاړي
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

کومه پېغله به غرمه د ميوند سره کي
د خپل يار له وينو څوک ايږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چيغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مري د قاتل نيسي
څوک به اخلي د پېړيو کساتونه
څوک به راسي د ايوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ما شه د وروړ پر لور کشېږي
چې یې غړي تنبتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور تیکري پېیلي
چې یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چې کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د وروړ په وینو سره ده
چې څیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کې پروت دی
ککرۍ چې یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس له ګوتو د مطرب ویني را اوري
ژبې سل ځایه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګې وایې ساندې
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چیرې د زلمیو څوښې غورځي
ګنهکاره سوه سورنا ږغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تیارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تیارې پر ځوانو زړونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګی دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وېشي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس نسيم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښي کړي ځالګی دي
جنازو پکښي اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا ليلا ورو ورو
پېغلي نه نيسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رويبار د ديدن زېری
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغيار سره يې کړي پيوندونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

ویرجینیا
6 -3 -2000

واه زوروره څه په لوړ آواز سندري وایې
ستا په سندرو کي دِغونه د پېړۍ اورمه
لکه له منځه د وحشي او توپاني سمندر
زه ستا آواز د بې وزلانو له بېړۍ اورمه
د غرونو منځ کي له درو له ګړنګونو څخه
یوه خوږه یوه اشنا غوندي شپېلۍ اورمه

څومره زړه وریې چي لا نوم د ملالۍ یادوې
د ثریا د قبر سر ته یې لنډۍ یادوې
لا دي د زړه خواله راوړې د نازو لونو ته
لا په دښتونو کي سندري د کوچۍ یادوې
لا دي ژوندۍ ده په سینه کي سوځېدلې مینه
لا مانښامونه لا اورونه د کیږدۍ یادوې
لا دي خوبونو ته راوزي خپلي دنګي نجوني
لا د ګودر سره پاولي او غاړکۍ یادوې

اوس دي هغه ښکلي پېغلوټې بې پاولیو ګرځي
اوس بې پوړني ببر سر بې غاړکیو ګرځي
اوس یې سندري په دښتونو کي شپې نه ویښوي
چي د شیطان محتسب سترګي پر کیږدیو ګرځي
هغه ښایستې د غزلونو د شعرونو سترګي
له اوښکو سرې دي شوړېدلي په زاریو ګرځي
اوس د دېوانو د شامته ښکلا وتورېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترابان په کور کې پوځ د شاپېريو ګرځي
اوس يې په مېنه کې د توري بلا مور لنګه ده
په پېښور کې په کوڅو کې د پرديو ګرځي
هغه ښايستې په تورلېڼګيو کې پلو ګرځوي
د ګيدړانو کره لوښي د زمريو ګرځي

د ثريا د خويندو ميندو هديره ورکه ده
د ښکليو لوښو يې کلا ورکه ډېره ورکه ده
اوس د زلخورې ابوجهل د لښکر له جوره
په ماښامونو کې لمبه ورکه خېمه ورکه ده
څوک د تورونو څوک سنګسار د پاره جوړې نجوني
پر سور کې، شونډو يې د ژوند بله کيسه ورکه ده
اوس نه په ورا نه په اتڼ نه په مېله راوزي
د ژوند له خوني يې رڼا ورکه ډېوه ورکه ده

په دې تورتم کې به له چا سره غمونه ژاړو
اوس به د کومو ځوانيمرګو لحدونه ژاړو
د کومو کونډو کومو بورو کومو ورارو سره
د چا کيسې او د چا شناختې او قبرونه ژاړو
د بې عزته محتسب دُره عزت لوټوي
د چا پر ولې پر ناموس باندې زخمونه ژاړو
دلته به څرنګه ګرېوان د زورورو نيسو
دلته به چا سره دردونه پرهارونه ژاړو
دلته مو وژني د نصيب د فيصلو په حکم
وايه له چا سره دا تور عدالتونه ژاړو
اوس د بابا پر مېنه حکم د اورنګ چلېږي
د پردي، توري به مورږ چا ته ګوزارونه ژاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره هادي ! نن دي پر خويندو بدي شپې راغلې
د رڼاګانو په وطن کي دي تيارې راغلې
چي پایزېبونو به يې شپې له کېږدۍ وشړلې
هغو پاپيو ته نن توري زولنې راغلې

خو که دا مېنه په ريشتيا د ملالۍ مېنه وه
که د نازو او ثريا او تورپېکۍ مېنه وه
که په ريشتيا زمريو میندو وه راوړي بچي
که په ريشتيا د عُقابانو د ځالۍ مېنه وه
که د شهيد مين په وينو چا خالونه وهل
که د ګوليو په باران کي د سيالۍ مېنه وه
که چا دې خاوري ته د وينو اوبه خوروركړې
که د اتڼ که د پايکوب که د مستۍ مېنه وه

نو پر دې خاوري داسي ډېري زلزلې راغلي
دې هسکو څوکو داسي ډېري حادثې ليدلي
دلته مرګي موږ ته په زر ځله ښمې وهلي
د بورو ورارو سترګو ډېري جنازې ليدلي
موږ له ازله د توپان په شپه کي وزېږېدو
دې سمندر کي له پېړيو مو څپې سهلي

که ژوند باقي وي وه ورځ به مو بيا ښکلي نجوني
لکه د غرونو غرڅه مستي نازولي نجوني
بيا پروا نهونو ډلي ډلي په سپلونو ګرځي
زما د کابل هغه ښايستې هغه ښاغلي نجوني
بيا به په سرو منګلو زړونه له کوګله کاږي
په شرنګا شرنګ به را رواني وي منلي نجوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به د سترګو تر کونجو ګوري مکار محتسب
موږ به پر نویو پاڼو نوي حسابونه لیکو
بیا به د شعر پر مځکه وکرو د مینې فصل
بیا به له سره نوي نوي غزلونه لیکو

واشنګټن ډي سي
9 -9 -2001

زنداني خیالونه

ما ویل زه به یوه ورځ د پسرلي په سهار
چي مځکه سره او شنه وي
چي د بوډۍ په ټال کي
غزلي ناځي تري نظمونه اوري
چي د توبې پر لغوړنو پر چاودلو شونډو
کیسه د ذکر زنګ وهلې نیمه خوا ویده وي
چي له محرابه سجدې نه راپاځي
چي شیخ د خپل قهر په اور کي سوځېدلی پروت وي
چي په جومات کي غځېدلی پروت وي
چي د نې او د خُمار سندري
چي د جانان او د نګار سندري
چي د ساقي او د خپل یار سندري
هم له شبنمه هم له ګلو خوځي
هم له نرګس هم له سنبلو خوځي
هم له اوربل هم له کاکلو خوځي
له شونډو خوځي له سرو مُلو خوځي
زه به راځم پر هغه لاره باندي
چي تا په میاشتو په کلو څارله
چي تا په اوښکو په سلګو څارله
تا په دعا، تا په تعویذ، تا په فالو څارله

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به راځم لکه د تللیو مرغکیو په څېر
د پسرلي د توتکیو په څېر
او راسره به وي د سپینو مرغلرو امېل
زه به کیسې د پردېسیو کوم
ته به کیسې د شوګیریو کوې
زه به له ګل څخه فراق ژاړمه
ته به نکلونه د اغزیو کوې
زه به دي غېږ کي نیسم
ته به مي غېږ کي نیسې
یوه شپه به شوګیرونه هېر کو
د خیال په تاو به خزانونه هېر کو
اوښکي به هیري کو غمونه هېر کو
خو ګراني کله د زمان بندېوان
دا د عمرونو د زندان بندېوان
په زړه ظالم د شنه آسمان بندېوان
زما د خیالونو زولنې ماتوي
یا ستا د اوښکو سلسلې ماتوي
دا په زړه سخته زمانه
کله ارام ته پرېږدي
د پردېسۍ سترې خپاره خیالونه
د بې وسۍ زخمي زخمي خوبونه

واشنګټن ډي سي
1 -11 -2000

د عمر سودا

ځوانیمرګي ځوانۍ څه وې
سپیني ږیري مخ دي تور سه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرور یم تر قیامته
ځه کلونه دي په ګور سه

ځوانۍ چیري مي کړې ورکه
چېري ولاړې ښکلي نجوني
چي ښایستې ونې یې ګورم
رانه لیري ځغلي نجوني

خدایه نغده مي راوړې
پورته نه یمه راغلی
پنځه ورځي مي زلمی که
ژوند مي ټوله دربخښلی

چي بیا زه یم بیا یاران وي
بیا سبزه وي بیا ګلان وي
چي بیا مې وي بیا مستان وي
د شرابو رود روان وي

پیالې سر پر سر تشېږي
ښاخلې بند پر بند ماتېږي
ویني وار په وار تودېږي
مرګ او ژوند دواړه هېرېږي

شرنګ سي پورته له ربابه
لمبه خېژي له دریابه
شیخ توبه کي له کتابه
پرهېز مات کي له شرابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پايکوبه د يارانو
شپې سي اور د رقيبانو
ورځې توري د شيخانو
ژوند اغزي د غليمانو

يو د بل په سترګو پايو
زه او يار مي لاس تر غاړه
يو په بل کي سره ورک سو
په يوه هستي کي دواړه

هم ډکېږي هم تشېږي
صُراحي او ګيلاسونه
له مستانو نسکورېږي
د سرو مُلو ډک جامونه

نازولې ساقي ګرځي
لکه څانګه د ګلونو
چي خمار مستي يې څاڅي
له سرو سترګو له لاسونو

خدايه سپين وېښته مي واخله
په رګو مي کړه اورونه
بس پنځه شپې مي زلمی که
نور د ر ونيسه کلونه

چي توبه وي له حسابه
زه هغسي مستي غواړم
چي پرهېز وي له کتابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هغه کلونه ژاړم
او که دا نه وي خالقه
بې اجله د رنه ولاړم

ویرجینیا
13 -3 -2002

ته ښایسته یې

ته لکه ستوری د آسمان پر لمن

ته لکه سترګه د سبا ښایسته یې
په آسمانونو کي تنها ښایسته یې
ته له ازله له پخوا ښایسته یې
ته د مستۍ ته د خمار په شپه کي
لکه ساقي لکه مینا ښایسته یې
لکه پانوس لکه رڼا ښایسته یې
لکه جلوه لکه برېښنا ښایسته یې
لکه شبنم لکه ځلا ښایسته یې
لکه ګلاب لکه بورا ښایسته یې
لکه لاله په سره لمن کي د ببډیا ښایسته یې
لکه غزل ټوله ښکلا ټوله له رنګه ډکه
لکه خیالونه د شاعر د هري خوا ښایسته یې

ته لکه زېری پر غوږو لکه نغمه پرېوزې
له سر تر نوکه په رګو لکه لمبه کښېوزې

ته لکه شمع لګېدل دي زده دي
په توره شپه کي بلېدل دي زده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سوځېدل هم سوځول دي زده دي
هم ويلول هم ويلېدل دي زده دي
لکه خيالونه الوتل دي زده دي
پردي خوبونه تښتول دي زده دي
زخمي کول کرارول دي زده دي

ته لکه زرکه له اوازه دي درې ښکلي دي
لکه شپېلۍ له مازيګره دي رمې ښکلي دي
لکه لمبه له ماښامونو دي خېمې ښکلي دي
ته لکه وړانګه له سهاره دي څپې ښکلي دي

ته لکه ګل د نسترن له تا بهار ښايسته دی
لکه نسيم لکه وږمه له تا سهار ښايسته دی
لکه سپوږمۍ له تا آسمان له تا سينګار ښايسته دی

ستا له تصويره مي خوبونه ښکلي
په تصور مي دي خيالونه ښکلي
ستا له خيالونو مي نظمونه ښکلي
ستا په هستۍ مي غزلونه ښکلي

تر څو ژوندی يم ستا په نوم به غزلونه ليکم
تر څو چي يونم څو چي وينم څو چي سترګي لرم
ستا پر تصوير باندي به اوښکي کرم
ستا په خوبونو به مي شپې بيدوم

ويرجينيا
13 -3 -2002
چي شپېلۍ بنده نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کړې
په دې دښتونو کې یوازې دا یوه نغمه ده
چې مورږ ته نکل د پېریو کوي
یوازې دغه آواز
اوس د آشنا دښتونو
د جګو جګو غرونو
زموږ د زهیرو چپاو سویو زړونو
د نړېدلو سوځېدلو خونو
د ځوانیمرګو نیمه خوا قبرونو
یوه یوه کیسه پر ژبه لري
یوازې دغه آواز
یوازې ستا د شپېلۍ مستي او آزادي نغمې
د لوړو غرونو تر کمرونو ورځي
لا د کیږدۍ تر ماښامونو ورځي
لا په دښتو کې تر اورونو ورځي
لا د زلمیو مینانو تر نکلونو ورځي
لا د بلبلو چڼچڼیو تر غوږونو ورځي
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کړې
چې زموږ د غرونو دا ژور لاښونه
چې دا زخمي ګلونه
دا سوځېدلي او دا وچ ډاګونه
دا نیمه خوا ښارونه
دا بې صاحبه دا میرات کورونه
دا د مرګي له ساندو ډکه خونه
یوازې تا پېژني
شپانه کلونه کېږي
چې وطن رنګ د لېونتوب اخیستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګونو باج له سرېتوب اخیستی
د څو قاتلو لوټمارانو ټولۍ
د بېګانه داړه مارانو غدۍ
زلمي سرونه په لمنو کي وړي
شهيدي ويني په څمونو کي وړي
پردي تېغونه په لاسونو کي وړي
نه يې په شپو کي دي کيسې پرې ايښي
نه په کيږديو کي لمبې پرې ايښي
نه يې پر شوندو ترانې پرې ايښي
نه يې شهباز نه يې نغمې پرې ايښي
نه يې لنډۍ نه يې نارې پرې ايښي
ستا له شپېلۍ به هم نغمې تللي وي
ستا له نغمو به هم کيسې تللي وي
ستا له کيسو به هم مزې تللي وي
تا ته به هم سورونه نه وي پاته
ستا له آوازه به هم ويني څاڅي
ستا له سورونو به هم اوښکي پاڅي
تا ته به کله دونه شور پاته وي
ستا د نغمې به کله زور پاته وي
ستا به د وينو چېرته اور پاته وي
خو ته دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
که سبا بيا مو ګودرونه خپل سول
که مو دا غرونه دا دښتونه خپل سول
که په کيږديو کي اورونه بل سول
او بيا کيسې د اوربدلو سولې
بيا غاړګۍ د اچولو سولې
پېغلي ګودر ته د ورتللو سولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزېبونو د پاولیو شرنګولو سولې
د محتسب سترګې ړندې سوې د ایستلو سولې
بیا به دا ستا په نغمو
بیا به دا ستا په آواز
دا ستا په مسته شپېلۍ
راویښوو د نیمو شپو نکلونه
له شپو به باسو شیطاني خوبونه
بیا به را یاد کو پخواني وختونه
بیا به رباب ته شهبازونه راسي
بیا به نغمو لره سورونه راسي
بیا به نڅا ته پایزېبونه راسي
بیا به محفل ته پانوسونه راسي
د ساقي لاس کې به جامونه راسي
ته به شپېلۍ ږغوې
یاغي سندري به دي
راپاڅوي د رګو وچې ویني
ژوندۍ کوي به زمولېدلي میني
راویښوي به ډکي پیني
دا شپېلۍ بنده نه کې
په دې شپېلۍ کې زه خوبونه وینم
پکښي خیالونه وینم
درته خوبونه زنګوم پکښي ټالونه وینم
د نن اورونه هېرومه جنتونه وینم
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
په دې دښتونو کې یوازې دا یوه نغمه ده
چې مورږ ته نکل د پېریو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
12 -8 -2000

سترګې

پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
او د عینکو شاته
یوازې ستا د خمارو سترګو کیسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې ونه لیدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه یې رازونه ویل
نه یې نازونه کول
نه یې باڼو پیره دار
نه یې وارونه کول
نه یې ښکارونه کول
نه یې د زړونو امېلونه پېیل
نه یې وعدې د سباوون کولې
نه یې کیسې د مستو شپو نه د پرون کولې
نه یې کاږه باڼو حملې د شواخون کولې
نه یې پر زړونو اورول نوي تازه وارونه
نه یې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
درته کتل مې چې ښایستې سترګې دي
هغه د میو پیمانې سترګې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له بېخوبيه له مستيه تکي سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د وربښمينې ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلي غلي
د بلي مستي غنم رنګې نازولې نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوه ده د اودلې نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسې کرار کرار مزلونه وهي
چې خپلې شپې به يې ياد ېږي کنه
چې خاطرې به يې پار ېږي کنه
پټې له ځان سره ژړ ېږي کنه

ويرجينيا
17 -3 -2001

سوګند

چې لا تر څو مي په رباب کې وي تارونه پاته
چې مي له ګوتو کې شهباز خوځېږي
چې يې لا توان د شرنګولو لرم
چې لا نغمه د ږغولو لرم
او لا يو څوک د اوربډلو لرم
او لا مي پاته په نغمه کې وي وروستي سورونه
زه به رباب وهمه
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پرتندې سجدې ليدلای نه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاغي نارې مي اېلولای نه سي
شمع په لاس به په کوڅو کې د رندانو ګرځم
زه به پر کور د میخوارانو ګرځم
تشي پیالې کړنګوم
ځانته زاهد قهروم
او ر د دوږخ پاروم
کور د ریا سوځوم
که نشې نه وي که مستي که شرابونه نه وي
که ساقي نه وي سپین لاسونه ډک جامونه نه وي
که محفل نه وي که نڅا که پایکوبونه نه وي
یوه خماره چیغه
څه لېونۍ او څه هوښیاره چیغه
پورته کومه دا سکوت ماتوم
ژوندي قبرونه په نارو ویښوم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي
که د تور مخو زاهدانو پیره دارو سترګو
د محتسب او د قاضي دواړو مکارو سترګو
له خلوتونو راوتلو ریاکارو سترګو
په رنجو تورو دوو غدارو سترګو
له ګودرونو د پېغلانو نارې وشړلې
له پایزېبونو یې د شرنګ سلسلې وشلولې
له ماښامونو یې کیسې او لمبې وایستلې
زه به ګودر ګودر نارې وهمه
زه به پر سپینو مرغلینو اوږو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به پر سپینو پر وربښمینو لېچو
د منګوټېو سلسلې یادوم
زه به کیږدۍ ته ورځم
زه به لمبې بلوم
زه به کیسې ویښوم
ځانته زاهده قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي
لا خو ژوندی یم لا له ستوني مي اواز راوزي
لا خو بینا یم سپین له توره بېلولای سمه
لا یوه چیغه مستانه پورته کولای سمه
لا خو په وینو کي بخري ګډولای سمه
لا خو غزلي مستولای سمه
لا مي سینه کي ناویلي ترانې پاته دي
لا ترانو کي څو زخمي زخمي نارې پاته دي
لا له شهبازه سره غبرګي زمزمې پاته دي
لا په رګونو کي څو څاڅکيویني سرې پاته دي
لا مي په وینو کي څو ګرمي هنګامې پاته دي
لا به زه اوس د انځورګرو په کوڅو ګرځمه
په قلاګانو په حجرو ګرځمه
د ورکي مېني به پوښتني کوم
کوډي کتني کوم
څو سوځېدلي تصویرونه ایږدم
څو پاڼي پاڼي کتابونه اوډم
پکښي څېره د خپل جانان لټوم
له ماتو ماتو قلمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپین کاغذ باندي خطونه لیکم
یوه څېره رسموم
بیا له تصویره سره لوبي کوم
ترېنه انځور جوړوم
د زړه په وینو یې خالونه ایږدم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي

ویرجینیا
19-12-2000

او لا او رونه بل دي

د پوهاند عبدالشکور رشاد د شعر په اقتفاء
ها چې په وینو یې لړلي دي د غرو لاښونه
چې یې لمن کي رغړېدلي دي مغرور سرونه
چې یې د توري له هیبته لړزېدل په کټ کي
د غلیمانو د تورزنو جنګیالیو زړونه
چې یې کیسو ته له باګرامه تر سسرامه پوري
یو په یو وښودل د شېر او د سکندر نومونه (1)
چې یې راپاڅي افسانې د اصفهان له کیسو
چې یې له ډاره رپېدله قزلباش پوځونه (2)
چې پاني پت ته یې ور وښودی ایمان د توري
چې د تاریخ سینې ته ولاړل دُراني تېغونه
چې له پامیره تر سپین غره تر خیبره پوري
پکښې ایرې سول یرغلګر او د دښمن هډونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له سکندره له چنګېزه يې کړې لارې ورکې
چي د فرنګ پر زړه يې کښېښنودله تور داغونه
چي سره تبۍ يې کړله مځکه د فرنګ او تزار
چي يې په غاړه کې وروتړومبل د اورلاړونه
چي سرو لښکرو پکښې زر ځله ټکرې وکړې
چي خپل تاريخ ته يې سوغات يووړله ژړ مخونه
چي يې د کونډو ، بورو ، ورارو حسابونه ورک دي
چي يې د شمېر په ژبه نه راځي ناصور زخمونه
چي يې تر ننه تر سبا او تر پېړيو پورې
په ښار او کليو کې وروکړله سره اورونه
چي دې انګړ ته د کوربه بې اجازته راځي
کوم بختور به وړې تر کوره مات ژوندي بندونه
دلته سينې دي له ازله له پولادو جوړې
دلته له ټانک سره ډغرې وهي کلک سوکونه

او يوه ورځ د دې وطن په کربلېچو کې مات سول
د تزارانو په ګناه ککړ خيرن لاسونه
او يوه ورځ سو د پېړيو طلسم دړې وړې
او يوه ورځ له هسکه راغلل د برې ږغونه
ويل يې سپک سول د درانه پښتون انګړ ته چي تلل
د کبرجنو داړه مارو ناروا ټانکونه
پر مځکه جوړې زلزلې سوې د اتڼ له زوره
ميدان ته ووتل د تېرو افسانو ډولونه
ولاړې د غرو شاته نيهام سو تښتېدلی ښامار
په ميدانونو کې يې پرېښودله مات غاښونه
د کنډوالو ناره يې واورېدل په عرش کې خالق
د کونډې ناوې په نيکريزو سرو لاسو عرضونه
غرونو سيندونو يوه بل ته پيغامونه لېږل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو له جنډیو اوربدل رنګونه
چا ویل بیا ګوندي سمسور سي سوځېدلي کلي
ګوندي دا شاړي مځکي بیا وسپړي سره ګلونه
بیا له سورنا او له رباب نغمې پورته سولې
نڅا ته ووتل د نجونو او زلمو فوجونه
مبارکۍ وې یو د بل غوږ کي ویله خلکو
نن که سبا وي پردي کیږي بېګانه کمپونه
نور به ستنېږي ستړي کډي له پردیو خاورو
نور به خالي وي د پردي ملکو پردي کورونه
نور به شملې د شمله ورو چا ته ټيټي نه وي
زموږ د زلمو غیرت به نه ختي پردي د ېګونه
خپل به قاضي خپل به ملک خپل به وي مشر د قام
بیا به پر خپلو مځکو یون کوي آزاد قومونه
بیا به د زرکو په ګامونو وي رواني نجوني
بیا به سینګار وي په کوچیانو زرغونه دښتونه
بیا به د تالندي د زوره غر او سمه رېږدي
بیا به غورېږي د ترنک او ارغسان موجونه)3(

خو یو ناڅاپه سره ورغلې خوني لښکري
بل سول په ښار او په باندو کي د نفرت اورونه
لکه چي چا ته د پېړیو دښمني وي پاته
لکه بدۍ ته پاڅېدلي وي غلیم تربرونه
لمبې له کلیو له ښارونو له کوڅو پورته سوې
سره سول د ورور او خور په وینو د غازي لاسونه
د خور پوړنۍ د ابا شمله یې ولوټله
له زړونو ووتل د میني او غیرت نومونه
یا زموږ بچي په کور کي تل دغه ناخوالي کوي
یا په پردي کور کي بدل سول زموږ یاغي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په نوموُنو يې سندري جوړولې نجونو
هغو غازيانو يې پر کليو اوروُل مرګونه
او لا تر ننه دا بدمرغه هنګامه جوړه ده
او لا تر ننه کيندل کيږي د زلمو قبرونه
لا د ابۍ په غېږ کي نه دی کرار سوی ماشوم
لا هره شپه په خوب کيويني د قاتل برېتونه
لا يوه بل ته سره اړوي اوتري سترګي
لا يې په کور کي مېلمانه دي د مرګي يادونه
چا ورته کړي دي کيسې د هغي بري کوځې
چي د ژوندي انسان په سر کي چا وهل مېخونه
چا ماشومانو ته ويلي دي چي تل به ويني
د افغانانو په ازل کي نوشته جنګونه
دې افسانو د کور او کلي ارامي وړې ده
له ماشومانو يې غلا کړي دي خواږه خوبونه

هسي نه بيا پردي راغلي وي د سيوري په څېر
له يوه بله مرور کړي د قومونو زړونه
هسي نه بيا يو څو تور مخي په جرګو ورګډ سي
هسي نه يو له بله وجنګوي لوی ښارونه
هسي نه سپکه سي شمله د باتورانو د کور
هسي نه بيا په وير اخته سي دا زوی مړې خونه
بيا خو به نه وي د قلا په مخ کي غل پيره دار
شريک خو نه دي له رقيب سره د زړه رازونه
نيکه ويل چي خپل مو خپل دي بېګانه مغول دي
هېر خو به نه وي د بابا او د نيکه پندونه
بيا په لوی لاس خو به بلا چا رابللې نه وي
هېر خو به نه وي پروني او پخواني نکلونه
چي غمازان مو مرکې کوي د ورونو تر منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهغې ورځې به د وينو وي روان سيندونه
لا به را اوري د آسمانه څخه سره اورونه
لا به غړومبېږي ډک له اوره دوړخې توپونه

ويرجينيا

)1(په هند کې د پښتنو دوو مشهورو شاهانو، شېرشاه سوري او سکندر لودي، ته اشاره ده.
)2(قزلباش)سور سري، يا د سرو خوليو خاوندان(د ايران د صفوي شاهانو پوځيان وه، چې هم يې په کندهار کې د ميرويس نيکه له لاسه ماتې وخوړې، او هم يې په اصفهان کې د شاه محمود هوتک د انتقام مزه وڅکله.
)3(ترنک او ارغسان د کندهار دوه لوی سيندونه دي، چې پر غاړه يې ډېر لوی غلجي او دراني قبايل آباد دي.

چې رانه سې پسرليه

د خوشحال خان خټک د بهاريه قصيدې په پيروي
هی افسوس چې بيا به رانه سي بهار
نه ځولۍ ځولۍ ګلونه نه ګلزار
نه ښايسته به سي ټالونه په پېغلانو
نه ولاړ به وي زلمي کتار کتار
نه روان به وي همزولي لاس تر غاړه
نه نوروز نه ګل سرخ نه شالمار
نه به ښکلي وي د ښتونه په زلميو
نه به پورته له باغونو وي چغار
نه به بيا خوشال ايستلې توره راسي
نه به باز غوندي منګل سر کې په ښکار

نه به سره تبۍ کې مځکه د مغولو
نه لښکر به د غليم کې تار په تار
نه مرغان به د رحمان پر غزل ژاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بې ګوري څوک فالونه پر ګفتار
نه به څوک د قناعت په اطلس وياړي
نه به ګرځي په خرقه کي شهريار
نه به کړنګ و شنو پيالو ته حميد ورکي
نه به شونډي پکښي ويني د خپل يار
نه به اوښکي تويوي پر مسافرو
نه به فرش کي په لېمو دلبر ته لار
مهاجري سولې ورځي شبستان ته
د تورتم لښکر نيولی د لمر ښار

نه د زرکو په نارو دي غرونه ښکلي
نه بازان خوني منګول تېره منقار
نه نارې دي د چڼچڼو د قمريو
نه شاهين پسي وتلی دی په ښکار
په ګزمو د شيطانانو سترګي ګرځي
منګي نسته پر ګودر باندي کتار
پاولي نه کوي شرنګی پر ګودرونو
پېغلي نه لري خالونه د سينګار
نه غوټۍ دي د سوما له اوبو مستي
نه لښکري د بورا ګرځي خمار
نه وږمې ګرځي په شپو کي د ګلونو
نه شبنم له غونچو الوزي سهار
هره خوا ګرځي لښکر د صيادانو
اوس بلبل ترانې نه وايي په جار

د نارنجو ګل به څوک ګرېوان ته يوسي
محتسب چي وي وهلی ننګرهار
څوک به وليکي خاټول ته غزلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګي لښکر چې پروت وي پر مزار
ګناه کاري سوې جنډې د زيارتونو
نه سخي سته نه لمن د لاله زار
جنازې دي چې را اوري پر کورونو
مستې نه لري کوڅې د کندهار
ستا په نوم چې ورانوي د وطن ځلې
ربه ته يې په لعنت که ګرفتار
د احمد پر مېنه مه واى زېږېدلى
مه يې مور د دې وطن واى مه يې پلار
نن يې اور د جنازو پر وطن بل کړ
هم لښکرو د غلام هم د بادار
خدايه يو زخم خو نه دى چې به جوړ سي
کال په کار دي پرهارونه وار په وار
چې به وينښي په نارو وې د نکلونو
له هغو کيږدېو پورته دى کوکار
چې د ښتونه يې وه ښکلې په اورونو
له هغو خېمو کچکول باسي مالدار
نه شپانه سته نه کيږدۍ نه رمې ګرځي
نه په دښت کې د لېوانو پروت دى ډار
خدايه ورکې سوې شملې د شملورو
نه سرونه سول راپاته نه دستار
له قاصده سره نسته پيغامونه
بد شګون دى سترګې سرې دي د رويبار
رباتونه نابلده راته ښکاري
قافله پر کومه ځي کرار کرار
توره شپه ده کنډوونه کږلېچونه
يا به ړوند وي يا جاهل کاروان سالار
له خزانه تر خزان پورې ژوندون دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه يوه لحظه سکون سته نه قرار
هره ورځ يې له دوږخ څخه راوزي
پر تندي د هري شپې ليکلی نار
هر ساعت يې قيامتي اورونه اوري
زخمي کړې باروي زړونه افګار
کوراو کلي د سکروټو کروندې دي
ورور له وروره زوی له پلار څخه بېزار
لا ټولی د لېوني محتسب ګرځي
نه پر سد يې دی پرې ايښی نه هوښيار
د مطرب له شهبازونو اوښکي اوري
نه په سور کي يې رباب دی نه سيتار
نه په غلا نه په ښکاره يې ديدن کېږي
د جانان کوڅې نيولي دي اغيار
نه ساقي ډکي پيالې راوړي محفل ته
نه ياران دي په مستيو کي سرشار
نه د ګل په نصيب سرې شونډې د پېغلو
نه بورا سينه څيرلې ده په خار
ځه په مخه دي ګلونه پسرليه
درته نور به وي ملکونه انتظار
دا يتيمي ځنې نه غورځي اتڼ ته
دا زوی مړي تا ته نه دي د روزګار
ته د کونډو اوښکو نه يې د پوښتني
د زهيرو زړونو مه اخله آزار
جهاني د خوشحال خان له برکته
د سکروټو په قلم ليکي اشعار

ويرجينيا
3 -1 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګلو نجلۍ)بیلي جویل(

دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
زما په شان غریب یې هیڅ نه دی لیدلی
نه یې مور کله کیسه ده ورته کړې
نه یې خیال ته دا سي څوک دی ورغلی
دا نجلۍ ده نازولې د قصرونو
ورته نسته لار د پلونو د خوارانو
نن یې زړه ته ده زما مینه ورغلې
نن د بخت په ازمېینه ځم یارانو
نن یې کړې فیصله د ژوندانه ده
نن سپاري چا ته جلو د خپلي میني
نن به زړه د چا له زړه سره پیوند کړي
تودوي د چا په وینه خپلي میني
نن یې زړه غواړي چي ځان لره پیدا کړي
یو غښتلی په زړه کلک له غریبانو
خو له ما څخه اختیار دی میني وړی
زه له دغي ډلي نه یمه یارانو
دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
ما د دې نړۍ هرګز نه ده لیدلې
زه د دې دنیا ته نه یم ورغلی
ما لا خپله طالع نه ده ازمېیلې
ستړې سوې ده په سپینو بنګلو کې
زړه یې شین دی له هغه ژوندونه ژاړي
د غټانو له زامنو ده بېزاره
نن یې زړه د غریبانو سره غواړي
نن که نه سمه ور وړلای مرغلرې
یوه ورځ به مي راخیژي د بخت ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې به جوړ کمه باران د سرو او سپینو
په ټولۍ کې د سیالانو به مې ګورې
هغه ورځ به دا زما په مینه ویاړې
راسره به وې پر ښنګ باندې روانه
په ورو ورو به اخلې ښکلې قدمونه
لکه زرکه لکه سروَ خرامانه
نن یې زړه غواړې چې ځان لره پیدا کړې
یو غښتلی په زړه کلک له غریبانو
خو له ما څخه اختیار دی مینې وړی
زه له دغې ډلې نه یمه یارانو
نن یې زړه ته زما مینه ورغلې
ما هم زړه په بنګلو کې دی بایللی
ور روان یمه د بخت په ازمېینه
نازولې ته مې واک دی ورسپارلی

ویرجینیا
31 -5 -1999

موږک شېر

د لوی ښار څخه دباندې یو دره وه
جوړه کړې یوه شیخ پکښې دېره وه
ته پروت و په خواستونو پر سجدو به خدای
ټولې شپې یې تېرولې په نفلونو
که څو د ښار پر خلکو باندې ګران و
دی له خلکو راګوښه په غم د ځان و
دوولس میاشتې به یې تل روژې نیولې
یوه ورځ یې چا ډوډۍ نه وه لیدلې
یا په ذکر یا په فکر به مشغول و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر پر هر چا باندي ګران ورته مقبول و
نه یې وړلې شکرانې نه خیراتونه
نه یې چا ته ورلیکله تعویذونه
د دعا د پاره خلک چي ورتلله
پیر به یو ګړی حضور ته وربلله
نور نه شیخ د دنیا کار لره وزګار و
نه له ښو نه یې له بدو سره کار و
یوه ورځ یوه موږک په حجره کي
شل او سل ځله آزار کړ په سجده کي
چي به شیخ کله ورټیټ سو و سجدې ته
د موږک لکۍ به ورغله و خولې ته
شیخ کرار ورځخه وکړله پوښتنه
ما پر څه آزاروې په بخت پمنه
موږک وویله شیخه ستا قربان سم
د مرګي مخته دي سپر بلاګردان سم
د پیشو له لاسه ډېر یم کړېدلی
شوم نهر یم وږی تږی ژړ زبېښلی
د ظالمو پیشوګانو له ناتاره
یو ګړی وتلای نه سمه له غاره
ته دُعا وکه چي زه غټه پیشو سم
نور به هر ګړی بېغمه له حملو سم
شیخ دُعا وکړه موږک توره پیشو سوه
هغه دم خدای ته د شکر په سجدو سوه
سمد ستي یې کړه حمله پر موږکانو
مرګ یې ګډ کړ په خپل کور کي په خپلوانو
نه یې مخ وکوت د خپلو ګاونډیانو
نه د ورونو، د زامنو، اکاګانو
خپله مور او پلار یې څیري په منګول کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمانه یې خوېندي وروڼه د اجل کړل
راوتلای مور کان نه سوای له غاره
سپوږ په کور کي هیچا نه واهه له ډاره
یو څو ورځي یې پر خپل کلي مېله وه
د پیشو بربېتونه غوږ منګول یې سره وه
بیا خلوت ته سو دننه ویل پیره
ستا قربان سم د خوارانو دستګیره
د ښار سپیو مي تریخ کړی خوږ ژوندون دی
ښکار له بېري نه سم کړای وچ مي لړمون دی
راته غاپي په کورو کي پر بامونو
ګرځېدای نه سم پر جګو دېوالونو
په دُعا دي یو لوی سپی راڅخه جوړ که
په دې سپیو په کوتریانو مي زړه سوړ که
شیخ پر چوف کړه پیشو ځای پر ځای خړل سو
هغه دم د پیشوګانو په تکل سو
په ځغستا به یې ایستې له کلي کوره
نه یې خړه پیشو پرېښوده نه توره
که پیشو به پیدا نه سوه د کورونو
واړه سپي به یې داړله په غاښونو
لاروي یې ډاروله په ګواښونو
ماشومان یې ځغلول تر خپلو خونو
و هر چا ته یې ښودلې خپلي داړي
څوک ترې خلاص نه وه په ناستي په ولاړي
خو څو ورځي وروسته بیا ولاړی حجرې ته
شیخ یې نه خوشي کاوه خپلي سجدې ته
ویل شیخه زه په کومه خوله ګویان سم
ستا تر پښو دي صدقه سمه قربان سم
په عذاب کړم په کوڅو کي ماشومانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کانې وینم په لاسو کې د لویانو
نه کورو کې مې پرېږدې ډلې د سپیانو
نه په ښار کې پر دوکان د قصابانو
دا یو زه په ټوله ښار کې خوار و زار یم
ته وا زه د ښمن د هر سړي د پلار یم
شیخه ماته دعا وکړه چې لېوه سم
کوڅې پرېږدم او سېدونکې د ځنګله سم
شیخ پر چوف کړه سپی هغه ګړی لېوه سو
پر سجده سو او روان پر لور د غره سو
یو څو ورځې یې کړې تېرې په ښکارونو
ګرځېدی پر لویو غرونو پر دښتونو
دواړې زامې به یې سرې وې تر غوږونو
په څیرلو د اوزګړو د پسونو
انګولا یې خوب حرام کړ د کوچیانو
سرګردانه یې کړې ورځې د شپونیانو
ډار یې واچاوه د دښت پر ماشومانو
ترګود ر پورې په لار کې د پېغلانو
یوه شپه په نیمه شپه کې را روان سو
بیا د پیر د بړې ته ورغی نالان سو
ویل شیخه په دې غرونو کې پرانګان دي
د ځنګله په هغه بل سر کې زمریان دي
له هیبته یې په ښکار و تلای نه سم
له ستمه یې خپل ښکار خوړلای نه سم
ځغلوي را څخه زما کړي ښکارونه
که څه وایم راته وښیي غاښونه
ته دعا و ماته وکه چې زمری سم
هم په ځغاسته هم څیرلو ګړندی سم
چې د چا نه وي تر ما تېره غاښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګي پوري ونه وينم ظلمونه
بيا به نه راځمه پيره ستا تر کوره
له لمونځونو به دي نه باسم په زوره
پير پر چوف کړه لېوه ځای پر ځای زمري سو
انګولا ورڅخه هېره سوه غړومبي سو
شور يې ګډ کړ د ځنګله په حيواناتو
سمه، غر، ځنګل يې اور کړ د هوسيانو
چا ليدای نه سوای ټولی د ګيدړانو
په غارو کي آرام نه و د خوارانو
که به وړی و که نه و ده وژل کړل
له سهاره تر ماښامه يې داړل کړل
له ځنګله څخه کوچ وکړ چغالانو
تخم ورک سو د هوسيانو د سويانو
ګوره څرنګه دا فکر ور پيدا سو
چي د شپې روان د شيخ د کور پر خوا سو
شيخ چي وليدی زمری، ويل يې وايه
څه مشکل يې راوستلی تر دې ځايه
اوس به چا يې پر دې سيمه کړولی
په ځنګله کي خو تر تا نسته ښاغلی
زمري وويل دا نن ځکه غړومبېږم
چي يو بل موږک زمری نه کې ډارېږم
بل مي ښکار ميندلی نه دی په ځنګله کي
ګوندي ستا غوښي د زړه سوده را وکي
چي زمري کړې شيخ ته سپيني خپلي داړي
شيخ يې تو کړلې له قهره پر مخ ناړي
ويل ځغله زما له کوره څخه ورک سه
نه لېوه يې نه زمری بيرته موږک سه
زمري وکتل و ځانته چي موږک سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانۍ څه ګټه نه کول هک پک سو
د خپل غار پر لور يې پورته کړل ګامونه
رېږدېدله يې لکۍ، اوربوز، غوږونه
خو په غار کې نه ملګري نه خپلوان وه
ده وژلي وه که ورونه که سيالان وه
چي په شاوخوا کي پاته موږکان وه
ټول د ده د وينو تږي دښمنان وه
په هر پوست کي يې وژلي حيوانان وه
موږکان وه که پسونه که لېوان وه
چي د بل په مټو غټ سي يا زمري سي
په هغه ګړي له قام څخه پردي سي
اول غوښي خوري د خپلو قريبانو
ښخوي داړي په خپلو په يارانو
دا يې هېره وي چي نن ته تېربدل سته
چي هسکېږي يوه ورځ کښته کېدل سته
چي يې عقل خدای موږک غوندي کوچنی کي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کي
6-2-2000

سرچپه قضاوت

يو بڼای په يو لوی ښار کي هستوګن و
نعمتونه يې پرېمانه وه شته من و
خدای ورکړي وه کورونه جايدادونه
له نيکونو ورته پاته وه باغونه
همېشه يې وه په کور کي مجلسونه
د رندانو د مستانو محفلونه
پرې راټول به تل ساقيان او مطربان وه
په وينا او په صفت به يې ګويان وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشه يې مېلمانه پر دسترخوان وه
هم رندان، هم ملايان هم سرکاريان وه
غوړه مالو پکښې ژبې ټکولې
حاسدانو په غاښو شونډې چيچلې
يوه شپه يې کور کې نوې ننداره وه
په لکونو يې اخيستې منظره وه
د عصري هنر يو ښکلې نمونه وه
د رنګونو او خطونو تنسته وه
رابللي يې پوهان او هوښياران وه
شاعران وه استادان، هنرمندان وه
هر يوه د منظرې صفت بيان کړ
پکښې هر يوه پيدا ځانته جهان کړ
هر يوه ته ښکارېدې خپلې خبرې
مرغلرې او خوږې لکه شکرې
يو بډای چې تر دې نورو ډېر هوښيار و
پړسېدلی خېټور په غوښو بار و
ډېر شته من و مصاحب د شهريار و
همېشه په هر مجلس کې په ګفتار و
په ښي لاس يې و ځنځير ښکلی د زرو
په کيڼ لاس يې وې ګوتمۍ د جواهرو
په غرور سو د تابلو خوا ته ورورانديې
تر نظر يې کړله تېره لاندې باندې
يو څو ګامه را پر شا بيا ورنژدې سو
په ستايلو په تحسين د منظرې سو
ويل څه ښکلې ببرۍ دې څه بندر دی
څومره ښکلی ترسيم سوی په هنر دی
د بندر له خنګه وګورئ لوی ښار دی
سوداګر دې ګارګر دې کار و بار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه عجب یې ترسیم کړي انسانان دي
د حیرت ګوته په غاښ هنرمندان دي
د تاریخ استاد را وړاندي سو میدان ته
د شاباس ګوته یې ونیول مېزبان ته
ویل ستا هنري ذوق دی د ستایلو
ګوهر نه دی د هر چا د پېژندلو
دې تابلو کي ما ته ښکاري قلاګاني
د قدرت او عظمتونو شاهداني
پټښي پټ دي د پېړیو داستانونه
د تورزنو جنګیالیو تصویرونه
هر یوه کونج کي یې جلا ښخ دي نکلونه
هر یو نکل یې راسپړي تاریخونه
لوی ملا چي رابللی و جرګې ته
په ځیر ځیر به یې کتله منظرې ته
ده هم ورکړله تابلو ته خپله رایه
وې د لیري یو معبد وینم له ورایه
راته ښکاري یو ټولۍ د انسانانو
عبادت ته به روانه وي یارانو
ښېله شکه دا نقاش خالق پرست دی
پر څښتن باندي عاشق د میني مست دی
چي یې هېر نه دی څښتن په دې تابلو کي
ور په زړه یې دی یو رنګ سلو رنګو کي
دې مجلس ته چا شاعر و رابللی
په ثنا او په صفت کي و منلی
یوه لویه قصیده یې کړه آغازه
د کوربه د زړه له خوښي سره سازه
وې یې څه ښکلي موجونه څه څپې دي
په تابلو کي د رنګونو قافلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر دی د توپان پکښې نارې دي
د آسمان پر سینه لړې راخورې دي
له افقه د لمر وړانګې راښکارېږي
د روښانې آیندې پر لور ځلېږي
دې تابلو کې تاسې وینئ سیمبولونه
ترسیم سوي نن سبا او تېر وختونه
تاریخي قلا یې نقل د پرون دی
نن توپان دی لمر نښان د سباوون دی
د ګلبوټو پر ښاخونو چې زوزان دي
د یارانو په محفل کې غمازان دي
یو نقاش هم دې محفل ته ور راغلی
یوه کونج کې چیرته ناست و اسکېرلی
کور به وغ په لوړ آواز کړله نقاشه !
ته هم ورکه خپل نظر تصویر تراشه !
دا خو ته یې چې تابلو به دې ستایلای
یو په یو به دې رنګونه راسپړلای
ته پوهېږې په اسرار د تصویرونو
ستا به زده وي ګونګه ژبه د رنګونو
په قدم قدم نقاش راغی نیژدې سو
په ځیر ځیر په ننداره د منظرې سو
پر څېره یې د حیرت نښه ښکاره سوه
پر شونډانو یې نری مُسکا خوره سوه
وې ښېشکه د لکونو منظره ده
خو افسوس چې ځړېدلې سرچپه ده

ویرجینیا
1-12-1999

شیخ نصرالدین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر پخوا په یوه کلي کې یو ځوان و
هم غښتلی هم په عقل پهلوان و
خو هر ګوره هم بېکسه هم نېستمن و
له نصیب څخه په زړه کې ګیله من و
نصرالدین وربا ندي نوم ایښی خپل پلار و
نصروګی خلکو باله ځکه چي خوار و
نه یې ژمی نه یې دوبی په راحت و
له یخنیه له ګرمیه په زحمت و
زړه یې تور سو له خپل ملکه له خپل ښاره
له لویانو کشرانو سو بېزاره
ویل ځمه په سفر هر څه چي کېږي
له نصیبه له قسمته به پېښېږي
په خوارۍ پسي یې لېږځي وغړلي
په ملکونو ګرځېدی کلي په کلي
یوه ورځ پر نصروګي باندي تیاره سوه
په زیارت کي یې د شیخ پر لنګر شپه سوه
دا زیارت او دا لنګر د شیخ قادر و
په پیرانو کي منلی معتبر و
د زیارت هره ګوښه کي څو کوټې وې
پکښي ناست وه مېلمانه کیسې تودې وې
له لنګره راوتلې کاسې ډکې
مېلمنو پکښي وهلې ګولې کلکې
په لنګر کي نصروګی ورته دېره سو
په ټولی د تیارخورو کي مېلمه سو
چي کیسې د مېلمنو یې اورېدلې
د خپل هوښ په ترازو کي یې تللې
د دروغو یې سل واورېدل نکلونه
ورڅرګند سول د لنګر او پیر رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصروګی هم په خلوت کي پر سجدو سو
له سهاره تر ماښامه په نفلو سو
نه خوراک ته يې و پام نه و کیسو ته
کړی ورځ یې وه ورکړې و سجدو ته
په خبر چي ملنګان او دروېشان سول
په ثنا او په صفت ورته ګویان سول
شیخه کله یې راغلی له کوم ښاره
مور دي ټول سو قرباني پر هغه لاره
نصروګي چا ته ورنه کړل جوابونه
ملنګانو پر زړه یوو ړله داغونه
یو مرید چي په دې نورو کي هوښیار و
د لنګر په لګو پټو خبردار و
سمد ستي یې شیخ قادر ته ویل پیره
ستا قربان سم د شیخانو لویه میره
زموږ لنګر لره راغلی مسافر دی
کړی شپه پر سجده پروت دی بختور دی
له سهاره تر ماښامه کړي نفلونه
په سجدو یې ستړي کړي محرابونه
نه دا ټوله ورځ له چا سره ږغېږي
نه خبرو نه کیسو ته وزګارېږي
نیمه شپه پیر د خلوت پر لور روان سو
پټ په غوږ کي نصروګي لره ګویان سو
ویل ژر دي د مطلب خبره وایه
همدا نن شپه روانېږه له دې ځایه
نصروګي ویله پیره ستا قربان سم
ستا په امر به په نیمه شپه روان سم
په خواری پسي له ښاره یم وتلی
مسافر د بل وطن په زړه نتلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل نصیب کړم برابر پر دغه لاره
اوس کومک غواړم له تا او له باداره
پیر را وایستې یو څو پیسې دباندې
په نرمې یې نصروګې ته کړې ور وړاندې
ویل ځه دغه پیسې دې هغه خر دی
نازوه یې ډېر غښتلی ځناور دی
نصروګې پیسې را واخیستې حیران سوګ
پر خره سپور سو د نصیب پر لور روان سو
یو څو شپې یې مزل وکړ د دښتونو
خر یې زوړ و ژر ناروغ سو له مزلونو
نیمه ورځ یې ساه شړل پروت و پر لارې
له دوو سترګو یې راتلې د اوښکو دارې
تر ماښامه نصروګی بیرته تنها سو
خر یې مړ په زړه زخمي په واویلا سو
خر یې ښخ کړ یو لوی قبر یې ور جوړ کړ
کړۍ شپه یې اوښکې توی کړې زړه یې سوړ کړ
په سبا یې ورته راوړه له بازاره
یوه سره او زرغونه جنډۍ تیاره
ویل دا د غیبانه بابا زیارت دی
ما میندلی د کلونو په زحمت دی
شپه او ورځ مې ورته کړې وظیفې دي
په نفلو مې سپینې کړې ورته شپې دي
لس پنځلس ځله خوب کې دی راغلی
په خپل لاس یې ما ته خپل قبر ښودلی
دا زیارت دی د زړه ماتو رنځورانو
د نېستمنو کونډو رنډو پردېسانو
د زیارت خبرې تلې تر وطنونو
غیبانه بابا مشهور سو پر ملکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا غوا يي ورته راوړله چا پسونه
چا پيسې ورته راوړې چا خيراتونه
که سپاهي و که کوتوال که حکمران و
غيبانه بابا ته هر څوک ور روان و
په لږ وخت کې نصروګی شيخ نصرالدين سو
هم شته من سو هم ولي سو آس يې زين سو
اوازې يې سوې خپرې پر هيوادونو
تر نيژدې، ليرې، ورو، لويو ښارونو
درې څلور يې په نکاح کړلې عورتې
ښايستې وې لکه زرکې لکه بتې
شيخ قادر ته احوال ورکړ مريدانو
په لنګر کې تيار خورو ملنګيانو
چې يو شيخ دی پيدا سوی له شيخانو
وايي پير يم د خوارانو بې وزلانو
پښې لاسونه يې جوړ کړي د شلانو
بينا کړي يې دي سترګې د ړنديانو
هنګامه يې په ملکونو کې خپره ده
تر هر کونج پوري يې تللې اوازه ده
دې کيسو د شيخ قادر زړګوټی شين کړ
نوي شيخ د ده په خونه جوړ ناورين کړ
هم يې شيخ هم يې هوښيار مريد غمګين کړ
نيمه شپه وه را روان سو آس يې زين کړ
په زيارت کې يې د شيخ وکړه پوښتنه
هغه نه مانه خلوت کې څوک دننه
خو چې نوم د شيخ قادر يې تر غوږ و سو
سمدستي په خپل خلوت کې په ټوپو سو
ويل مه راځئ مجلس ته مريدانو
راز و نياز دی په خلوت کې د پيرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي یو ازي په خلوت کي دوه شیخان سول
یوه بل ته یې کتل سره ګویان سول
د دې نوي زیارت نکل یې بیان کړ
حقیقت یې شیخ قادر لره عیان کړ
شیخ قادر ویل پر تا دي آفرین وي
ستا پر ټولو غلیمانو دي ناورین وي
زما او ستا حقیقت ځکه نن پنهان دی
چي په دواړو مو ملګری یو شیطان دی
چي پر خره باندې بیرغ دی درولی
د شیطان دي لاس تر شا دی اړولی
ښه یې وساته بچیه دا نسلي دی
پلار یې زما ځخه جوړ کړی پیر ولي دی
د نیکه سر یې لا ښخ دی په بل ښار کي
زر درو ښه یې پراته ورته په لار کي
د هر چا د زړه حاجت په روا کېږي
رسینده دی د هر چا په داد رسېږي
زرغونې او سرې جنډې باندې رپېږي
د کلونو رنځوران پکښې رغېږي
په رمو ورته را درومي دروړونه
ساده ګان یې پر زیارت کړي طوافونه
د پښتون قام دی کهول د جاهلانو
پکښې تل ګرځي فوجونه د پیرانو
کچکول نه پرېږدي خالي د ملنګانو
لېونی په دې وطن کي قلندر دی
د هر ټګ او د ټګمار یو تود لنګر دی
چي هر څوک سي باوله خیرني څوښې
وربخښي خلک پیسې خویندي او لوښې
پرون ډم ورته راغلی نن آغا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سید دی هم بزرګ دی هم ملا دی
چي او ږده ږیره یې پر ښنوده پېشوا دی
هر یو سترګی د رندو د ښار پاچا دی
که پر دې دنیا دي خوښ وي جنتونه
ښایستې حوري غلمان او شرابونه
یو څو ورځي درته بویه خلوتونه
جوړه په لویه لار کي زیارتونه
په میراث پر ږده ټبر ته لنګرونه
پاچهي کوه نسلونه پر نسلونه

واشنګټن
9-4-2000

مهار کړي اوښان

سره غرمه سوځنده لمر و سور بیابان
کمکۍ اوښه وه په پای کي د کاروان
دروند یې بار وړباندي ایښی د سامان و
غوټه کړی یې په مور پسي پېزوان و
چي هر څو یې پی کوله رباتونه
نه مزلونه خلاصېدله نه دښتونه
په ژړا ژړا یې ږغ کړل خپلي مور ته
خدایه څه مهال به ورسېږو کور ته
راته نه ښکاري دا لار د ختمېدلو
توان مي نسته په وجود کي د ځغستلو
لږ په ورو اخله قدم ګرندۍ موري
تر سږمو مي وزي نته پوريووري
دومره ولي په تلوار اخلې ګامونه
یو په یو مي ټول خوږېږي اندامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور یې شنه د ژړا ولاړه ویل لوري
زما په پزه کې نتکۍ ده بختوري
په بل اوښ پوري مهار مې دی تړلی
د هغه مهار بل اوښ ته غځېدلی
لا په مخ کې لس یوولس نور اوښان دي
ګړندي په دې دښتونو کې روان دي
زمونږ په مخ کې یو لوی اوښ دی زورور دی
نازولی د بادار دی زمونږ افسر دی
د هغه مهار په لاس کې د انسان دی
د بادار له سارووانانو یو ساروان دی
ځي په امر د بادار او د لویانو
هغه نه ګوري خاطر د حیوانانو
زه پخپله یمه ستړې له مزلونو
زګېروی اورمه د خپلو اندامونو
په کلونو دې دښتو کې یم روانه
ستا په شان مې واک پردی دی له خپل ځانه
بند پر بند مې ټول وجود راته ژړېږي
هر هډوکی مې جلا جلا خوږېږي
له ناکامه ورېم بارونه پر دې لاري
انسانان مې هره ورځ ګامونه ښاري
هره ورځ که سور را پام د سارووانانو
سمدستي مې خرڅوي پر قصابانو
وېشل کېږي به مې غوښې پر کورونو
د پښتیو، د لاسونو، د ورنونو
هغه لوی بختور اوښ چې نن غړومبېږي
یوه ورځ د ده نوبت هم رارسېږي
دی به هم سې د قصاب تر چړې لاندې
یو بل اوښ به سې افسر تر نورو وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ازله مو نصیب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

ویرجینیا
8 -19 -2000

د ابلیس پندونه

یو کیسه مي اورېدلې ده یارانو
د ابلیس د اولادونو شیطانانو
یوه ورځ ابلیس راټول کړل اولادونه
د چا سل وه د چا زر کاله عمرونه
ترې یې وپوښتې کیسې د عملونو
د خاورین بنده د کړو ګناهونو
څه تخمونه د فساد مو دي شیندلي
څه بدۍ مو دي په مځکه کي کرلي
مشر زوی چي یې په عمر زر کلن و
مخ یې تور په ونه جګ په اوږو پلن و
سمدستي سو د خپل پلار مخ ته ور ورړاندي
شیطاني پاڼي یې کړلې لاندي باندي
ویل پلاره یوه ډله ماشومان وه
په خوښۍ د مدرسې پر لور روان وه
ما یې لاره کړه بدله و بازار ته
له مکتبه مي رهي کړله قمار ته
تله جومات ته بله ډله د ځلمیانو
ما روان کړله پر لار د فسادیانو
سل او څو پرهېزګاران مي شرابیان کړل
له خلوته مي پر بده لار روان کړل
ابلیس ورکړله پر مخ څپېړه کلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې چې سه بېخبره بې درکه
لا اوس هم نه یې ترځایه رسېدلی
ته وا نه یې له ابلیس څخه زوولی
تا ته اوس هم شرابونه قمارونه
لا ښکارېږي جنایت او فسادونه
هی افسوس چي پر تا تېر سول زر کلونه
له خپل پلاره دي وانه خیستل پندونه
دوهم زوی سو را دمخه ویل پلاره
کښېنستلی پر ځای نه یمه بېکاره
پرې به نه ږدمه چې یو سړی پر لار وي
چي ژوندی یم همېشه به مي دا کار وي
ډلي ډلي مي له لاري دي ایستلي
ځوک مي غلا ځوک مي زنا ته هڅولي
سل مي ښځي له مېړونو جلا کړي
نېکمرغیو ته مي ساندي دي وروړي
یو په بل مي انسانان دي قتل کړي
بې ګناه مي په ناحقه تور نیولي
ابلیس وواهه پر مخ باندي په زوره
ویل کشکي ته پیدا نه وای له موره
ته لا اوس هم خبر نه یې فساد څه دی
د نېکیو او بدیو بنیاد څه دی
چي انسان خدای له ازله پیدا کړی
په خمیر کي یې فساد دی ور اخښلی
پر دنیا چي خدای کرلي دي قومونه
د انسان په وینه ګډ دي فسادونه
که پر مځکه شیطانان وي او که نه وي
که دامونه د شیطان وي او که نه وي
انسانان به وي اخته په بدو چارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دنیا به مالامال وي له بدلارو
خبردار چي نوم د قتل څوک یاد نه کړي
په نامه د قاتلانو زړه ښاد نه کړي
ما د قتل نوم دنیا ته دی راوړی
ما د ورور په چاړه ورور دی حلال کړی
ما هابیل دی په قابیل باندي وژلی
ما د خون او قتل تخم دی کرلی
چي پر مځکه انسانان وي دا به کېږي
له تېغونو به سرې ویني راڅڅېږي
هغه زوی چي یې تر ټولو کشری و
هم خوارځواکی هم په ونه ټیټ ګردی و
خو په کور کي د شیطان لکه زمری و
هم په عقل هم په ژبه ګړندی و
ویل پلاره ما ټول کال زحمت ایستلی
شپه او ورځ مي په خواری دی ځان وژلی
کښېنستلی کرار نه یم له چالونو
یو ګړی نه یم بېغمه له دامونو
هلته لیري یوه ښار کي حکمران و
هم هوښیار و هم عادل پر خلکو ګران و
پر وطن یې جوړه کړې کراري وه
شپه او ورځ یې په کورونو کي ښادي وه
ما راپورته یو نا اهله کړ د ښاره
د قدرت مي ورته جوړه کړله لاره
اوس په ښار کي دا نا اهله حکمران دی
یو ناپوه دی په ګونګۍ ژبه ګویان دی
په وطن کي عدالت نسته ستم دی
خوښي نسته واویلا ده تور ماتم دی
نه مېلې سته نه سازونه نه جشنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زلمي او پېغلې ګډ کوي رقصونه
نه هوسيو غوندي ښکلې نجونې غورځي
نه خندا د چا پر شونډو باندې ګرځي
چې هوښيار دي نن سبا ورنه کوچېږي
د حاکم له لاسه مېنه سپېره کېږي
له خوښيه ابليس وکړه چيغاره
اخ تر خوله دې سم قربان زويه هوښياره
زوی دا ستا په شانې ښايي ابليس پلار ته
شرمنده دې مشران وي ستا کردار ته
چې نا اهله په وطن کې پر قدرت وي
تباهي به يې ليکلې په قسمت وي
اوس پخپله يو د بل په لاس قتلېږي
اوس پخپله د انصاف تله ورکېږي
نه تميز د ښو او بدو به اوس کېږي
نه په شرم نه ګناه به څوک پوهېږي
نه به لاس د چا ګرېوان ته ور رسېږي
نه ظالم به له مظلوم څخه بېلېږي
نه په داد به څوک رسېږي د خوارانو
نه به اوري څوک فرياد د مظلومانو
قاتلان به ګرځي سرې سترګې په ښار کې
بېګناه به قصاصېږي په بازار کې
چې د چا په سر کې سترګې د ليدو وي
ورته مخ به د ناورين او جنازو وي
د چا عقل چې انسان غوندې پر لار وي
يا په دار لکه منصور يا به سنګسار وي
چې نا اهله واکداران چيرې پيدا سي
د تيارو سي ورته مخ د ورځو شا سي
که مو نه سر ېږي زړه په انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تباه غواړئ نړۍ د بندګانو
که اورونه ابدي غواړئ بچیانو
که دوږخ مو وي مطلب د دې خاکیانو
که تل غواړئ پاچهي د شیطانانو
واک ضرور دی د نااهلو حاکمانو

ویرجینیا
6 -4 -1999

اصیل میراث

یوه ورځ کاروان روان و په دښتو کې
په اغزو کې د اهار په سرو غرمو کې
له تونده باده سره دوړې بادېدلې
زنګولې په قافله کې شرنګېدلې
خولې او پزې وې پېچلې ساروانانو
لارې ورکې وې په دوړو کې له سپیانو
غرغرې به کړې په دوړو کې اوښانو
هم رمبارې به سوې پورته له جونګیانو
په دې ترخ کې یو جونګی پلار ته نیژدې سو
ترې یې وکړه پوښتنه په ګیلې سو
ویل پلاره زما په زړه کې ده پوښتنه
اندېښنه مې دا څو ورځې خوري دننه
ستا په مخ کې زه بل اوښ ګورم روان دی
نازولی د صاحب او د ساروان دی
ساروان تل کوي خبرې د ماریانو
ماري اوښ وایي اصیل دی د اوښانو
زه چې ګورم اصیل نه را معلومېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوراک ئې بر کوي له بار څخه بېرېږي
چي تر بار لاندي يې لږ اوږې درنې سي
هم غړومبېږي هم يې پورته غرغړې سي
د ماريانو وي اکثر بدرنګي غاړي
لا په لار کي بېهوده وهي رمباړي
پر هر ځای چي اغزي ويني پر حمله کي
هر ګړی به غاړه شپږ ګزه اوږده کي
هم په ونه تر ده جګ هم زورور يې
هم په ځغاسته کي چابک يې هم زړه ور يې
هم درانه درباندي باروي تل بارونه
هم د ښتونو کي اوږده وهي مزلونه
نه تمامه ورځ په غم کي د خوراک يې
نه کمزوري يې تر هر يوه چالاک يې
ماري ځرنګه اصيل وي په کتار کي
ځوک به وي چي په دې سُر مي خبردار کي
پلار يې غاړه کړه اوږده بيا يې کږه کړه
ورته لنډه يې د ژوند اوږده کيسه کړه
ويل دا قانون دا زر کاله جاري دی
د هر اوښ لکۍ چي وتړې ماري دی
له ماري اوښه هر اوښ چي پيدا کېږي
د ماريانو په کتار کي حسابېږي
چي پيدا سو له ماري هغه دي ښه خوري
د کاروان مخ کي روان کمه دي نه خوري
هم اصيل هم نازولی د اوښانو
هم منلی د ساروان هم صاحبانو
خو چي زموږ په ځبر نه اصل نه ماري وي
نه په مخکي يې ساروان رهي کاري وي
هم به ځي تر قصابانو هم باري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قسمت يې رسېدلې تل خواري وي
تل يې نته وي په پزه درد په ځان کي
د ماريانو ترشا درومي په کاروان کي
کله کله ساروان ورکړي ګوزارونه
له وهلو يې خوږېږي اندامونه
تل حساب وي د کم اصلو په حساب کي
نوم يې نه وي د ماريانو په کتاب کي
چي خبري د کاروان سي يا د بار سي
زموږ په ډله کي يې لس او ښه په کار سي
او چي وخت يې د خوراک او د اغزو سي
هلته هر څه پر ماري باندي پېرزو سي

-9 -2001

چرګ او باز

يوه ملک کي هستوګن چېرته لوی خان و
خان لا څه چي په تربرونو کي سلطان و
په سلګونو يې جوړ کړي وه باغونه
بهېدل يې په شنو مځکو کي سيندونه
ډېر شوقي و د ښکارونو د بازانو
په بازانو کي پاچا و د سيالانو
ډلي ډلي يې درلودې د مرغانو
د کوترو د سيسيو د چرګانو
يوه ورځ د چرګ او باز سره جرګه سوه
د جرګې خبر کرار کرار ترخه سوه
کلنګي چرګ ته باز وويل مغروره
کبرجنه بې وفا يې لکه توره
له سهاره تر ماښامه په نس موړ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر بامونو باندي ګرځې په زړه سوړ يې
کړی، ورځ درته رسېږي نعمتونه
د جوارو درته ډک دي ګودامونه
نه مي ورېی يوه ورځ يې ته ليدلی
نه په کار پسي بادار يې استولی
نه له تا کوي څوک تمه د کارونو
نه وزر لري د لويو پروازونو
ورځ دي تېره په خوښۍ سي په سيلونو
د مستيه باسي زور تر آذانونو
خو چي کله نوکر ځغلي چرګان نيسي
دوی دوې خپلي کړي دوې پور کړي دوې رانيسي
که کمکي دي که لويان دي په نارو سي
څوک په منډو سي څوک پورته پر بامو سي
ته هم ګډ سې په ټولۍ کي د چرګانو
خلاصوې يې په ځغستا له انسانانو
زه چي باز يم خدای راکړي شهپرونه
تر ياغي وزر مي لاندي دي لوی غرونه
د آسمان پر لور کومه پروازونه
کښته وينم سمندر خوني موجونه
له هيبته مي پر ځمکه مرغان ورک سي
په سينه کي د آسمان تيت او پرک سي
له مشوکي له منګولي مي لړزېږي
د سرو سترګو له هيبته مي بېربېږي
زه راوړم له هسکو غرو ښخه ښکارونه
زما له وهمه په هوا کي چوي زړونه
خو چي کله مي بادار و بولي ځانته
له آسمانه يې رالوېږمه ګرېوان ته
يا يې کښېنم پر اوږو يا پر لاسونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

منتظر د اشارو یم د امرونو
کلنګي چرګ ویل غوږ ونیسه بازه
زه او ته دواړه مرغان دواړه همرازه
ستا خبري د شهپر مي اورېدلي
د تېره منګول کیسې مي دي منلي
مګر تا کله پوخ کړی باز لیدلی
تا کباب دی د بازانو اورېدلی
کله باز دی چا خوراک لره وژلی
تا لیدلی دی په سیخ چېرته پېیلی
زما په مخ کي زما چرګوړي حلالېږي
زه یې وینم زما همزولي کبابېږي
چي د خان په کور کي ږغ د مېلمستیا سي
د چرګانو په کور ګډه واویلا سي
هر یو چرګ خپله چاره ویني اوبو کي
د سینې ورنونو غوښي په دېګو کي
د جوار چي موږ ته ډک لري لاسونه
زموږ پر غوښو هره شپه باسي تېغونه
او چي تا کړې د شهپر لاپې آغازي
نو دروا خله دا یو څو خبري سازي
ته ښاغلی یې په کور کي د خانانو
چي په ښکار وزې د خپلو همنوعانو
ځان پاچا ګڼې په کور کي د مرغانو
خو په لاس کي یې غلام د انسانانو
تر هغو به یې خانانو ته منلی
چي د ښکار له زوره نه یې لا لوېدلی
چي تېره دي وي منګول تېز دي شهپر وي
په آسمان او سمندر کي دي لاس بر وي
یوه ورځ چي دي منګول کي ختم زور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه ورځ به دې ژوند درته پېغور سي
يو کم اصل درته وايي بل بد ذاته
د ناز کور به دې سي بل ظالم ته پاته
چي تر تا په زړه کي سخت او ګړندی وي
په نيولو او څيرلو کي زمری وي
لټوي چي غرا او سمه لاندي باندي
په منګول څيري نسونه وروسته وړاندي
ستا په شان به هغه هم اخته په ښکار وي
نازولی به د مير او د بادار وي
ته به هېر يې د بادار د نوکرانو
مسخره به يې د ډلي د چرګانو

ويرجينيا
18 -8 -2000

د پيشو توبه

ډېر پخوا وه په کلا کي يوه خونه
پکښي جوړ وه ګدامونه انبارونه
هم د وريجو هم جوارو پربماني وه
هم شکري هم غنم وه جوالونه
موږکانو جوړه کړې ورته لاروه
په دې خونه کي يې کړي وه غارونه
چي پيشو به راښکاره سوه دوی به ورک سول
له غارونو به يې نه راتلل ږغونه
يو څو ورځي پيشو پاته سوه دننه
هره ورځ به يې څارل د دوی کارونه
ګوندي نن يا سبا وږي سي راووزي
موږکان په وجود خوار وږي نسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به خواره وي د دوی زما به مېله وي
د هفتو میاشتو به واخلم کساتونه
په لکیو په برېتو به یې کړم لوبي
په پنجو به یې څیرم نازک پوستونه
نازوي به مي بادار او بي بي دواړه
د موږک غریب څوک اوري فریادونه
یوه ورځ د یوه غار په خوله کي ناست و
یو موږک اوږده برېتونه بوڅ غوږونه
د پیشو چي ورته پام سو پر سجده سوه
څو یې پرله پسې وکړله نفلونه
لاس یې پورته کړ و خدای ته په دعا سوه
ویل ته مي را معاف کړې ګناهونه
ما وژلي بې آزاره موږکان دي
په دنیا کي مي ډېر وکړل آزارونه
څه عاجز څه ښکلي ښکلي بندګان دي
بې ګناه مي ولي وکړله خونونه
دا توبه مي کړې قبوله لویه خدایه
ما ته مه کړې را نصیب ستا عذابونه
موږک وا اورېده توبه د پیشو جاني
استغفار او ډول ډول قسمونه
د پیشو ژړا یې ولیده په سترګو
چي کول یې د قبلې پر لور خواستونه
وروسته ورو سوه د موږک خوا ته روانه
ویل واوره ما خوړلي سوګندونه
باقي ژوند به مي طاعت او عبادت کړم
په پرهېز به تېروم پاته کلونه
که چا غوښې په خیرات کي راکړې خورم یې
نور پر ما باندي حرام ژوندي ښکارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور له غار څخه راووزه موږک جانه
د کندو په مخ کي جوړ کړه اتڼونه
مبارک دي د کندو غوړي مېلې سه
ځه خوښي کوه نڅا کوه رقصونه
پر دنيا درته څوک څه ويلای نه سي
دې جهان کي ځانته جوړ که جنتونه
موږک وا اورېدې خوږې خوږې خبري
نه يې پښې په حرکت سوې نه لاسونه
د پیشو د نصیحت اثر ونه سو
و موږک ته یې معلوم زاړه مکرونه
نور پیشو سوله له غاره څخه لیري
ويل ګوره زه پر شا اخلم ګامونه
که له دې تر هغه غاره پوري ولاړ سې
در کومه تا ته لوی لوی انعامونه
یو به در کم د کندو اختیار په لاس کي
بل درښیمه د وریجو ګودامونه
د غوړیو ذخیرې ته به دي بوزم
تر قیامته به در غوړ کمه برېتونه
تر خپل غار پوري به دونه بوره یوسې
چي بسیا دي اولادونه سي نسلونه
د موږک تر خولې اوبه راتویېدلې
تصور ته یې راتلل ټول نعمتونه
مګر تېره یې پیشو کړه له نظره
ژړي سترګي سپین تېره غاښونه
ویل ما لره د غار قناعت بس دی
خدای دي تا ته کړي په برخه جنتونه
فاصله ده ډېره کمه انعام زیات دی
په دې کار کي راته ښکاري حکمتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي نه چي زه له غار څخه در ووزم
ته مي ښخ کې په سينه تېره نوکونه
دښمني مو پخوانۍ ده زر کلنه
زما نيکونو ازمېيلي ستا نيکونه
ستا نيکونو داسي ډيري توبې وکښې
داسي ډېرېې ننګولي محرابونه
داسي ډيري توبې ماتي سوې نيمګړې
نيمه خوا سوله قولونه پرهېزونه
خو ګناه نه د توبې نه د سجدې ده
ستا په خټه کي اخښلي دي ظلمونه

6 -3 -2000

جنګ پر پوستين دی

يوه ورځ ملا په خپل کور کي بيده و
په خوړو خوبونو مست لکه مينده و
سپيني غوښي يې خوړلي تر سړمو وې
ښوروا ګاني يې څښلي د کاسو وې
خورهار يې رسېدی تر ګاونډيانو
حرام کړی يې و خوب د ماشومانو
چي پر اړخ به را واړاوه مېړمني
بيا به ستوني ستغ سو لاندي تر بړستني
تر پخوا به يې په لوړ اواز خورکی سو
لا په منځ کي به زګېروی کله شپېلکی سو
له ناکامه به يې ښځه په ژړا سوه
خپل مېړه يې خواږه خوب لره بلا سوه
نيمه شپه يې د کور مخي ته غوغا سوه
څه سړي وه څه د سپيو هم غپا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وار په وار پورته کېدله آوازونه
د ملا مېرمني ونيول غوږونه
پنځه شپږ ځله يې خپل مېړه ټېله کړ
بيا يې کش يو ځل تر لاس بيا تر سږمه کړ
ويل کښېنه د کور مخي ته جنجال دی
هم د سپيو هم سړيو غالمغال دی
زموږ کوځې ته به حتماً وي غله راغلي
يا به ځوک وي چا وهلي يا وژلي
ملا غاړي کړې تازه يو څه حيران سو
پر اوږو يې کړ پوستين پسي روان سو
په کوڅه کي څراغ نه و توره شپه وه
شپه د ژمي هم سړه وه هم تياره وه
ځو کسان وه په کوڅه کي يې دعوه وه
يو له بله يې وهلي وه جګړه وه
ملا جان ته پته نه وه چي د چا سي
چي د کوم يوه دښمن د چا پر خوا سي
يو او بل ته په خبرو په کيسو سو
په تياره کي د جګړې په خلاصېدو سو
چي ملا کړ ځان تيار د جګړې لور ته
چا پوستين کړله اوږو ورڅخه پورته
چي هر څه يې شاوخوا پسي نارې کړې
چي يې جوړي سوي سوي غلبلې کړې
مځکه چاک سوه پکښې ورک د ده پوستين سو
د ملا مسکين پر کور باندي ناورين سو
خلک ستړي جګړه خلاصه کراري سوه
په تياره کوڅه کي بيرته خاموشي سوه
چي مېرمني يې آغازي کړې پوښتني
د ملا تر زړه وتلې د غم ستني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل مه کوه پوښتنه د وګړو
زما پر خوار پوستین جګړه وه د زوی مړو
چي پوستین له منځه ووتی جنګ سوړ سو
بدي ولاړه هر سړی له جنګه موړ سو
په پردي جنګ کي بایللی مي پوستین دی
پر لړمون مي چړې ګرځي زړه مي شین دی
چي ناحقه پردي جنګ ته ورګډ ېږي
خپل پوستین به يې د غلو په لاس کي لو ېږي
له ملا څخه خو ابدې سوه عورته
اوس ګیله وکړي له غلو که له قسمته

ویرجینیا
13 -3 -2002

د آفتونو مور

څو چرسیان سره راټول وه هر یو سر و په کیسو
په دا منځ کي یوه رېغ کړه کور دي وران سي د شلومبو
که زه هره ورځ پاچا سوم زه به منع کړم شلومبې
لوی دښمن به تر دې نه وي په دنیا کي د نشې
هغه بل باندي را رېغ کړل چي شلومبې له کومه کيږي
زموږ د سر دښمن مستې دي چي شلومبې ځیني جوړېږي
له مستو که مو خالي کړل په دنیا کي وطنونه
نو به سر پر سر نشې وي پوچوو به چلمونه
ها دریم چرسي را رېغ کړه ویل ټول نشه ښکارېږئ
له مستو او له غوړکي او شلومبو څخه بېرېږئ
که شیدي پر دنیا نه وي نه مستې نه به شلومبې وي
نه غوړکه به څوک شاربي نه دښمن به د نشې وي
علت ما درته پیدا کړ فکر وکړئ هوښیارانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیدو چاره په کار ده که نشه نه یاست یارانو
د مجلس په یوه کونج کې بل چرسي و غزېدلی
دې کیسې ته یې تر پایه غوږ نیولی چرت وهلی
ویل اوس راته معلوم سو است چې نشه یاست بې عقلانو
دا څه ګډې وډې وایاست بې خبرو سودایانو
نه شیدې دي نه مستې دي را رواني له آسمانه
نه ویاله له شلومبو ډکه چا لیدلې ده روانه
له غرکې به خلاص نه سئ پر دنیا چې ژوندی غوا ده
دا د هري بدۍ سر دی دغه زموږ په ځان بلا ده
9 -1 -2001

د خلکو خولې نه تړلې کیږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندې سپره وه
د مېړه او د مېرمنې مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له یونه څه له خوابنې په ګیله وه
څه یې نورې کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندې مېرمن وه ډېره ګرانه
یوه ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګورئ دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابیږي
نه له خلګو نه له قوم څخه شرمیږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ببربړي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کي پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واوریدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږ یې سوې یو څو خبري نوري
ویل ښځي ته پیاده سه زه سپربږم
د دې خلګو له پېغور څخه بېرېږم
چي له کلي څخه ووتو دباندي
زه پیاده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چي پیاده ښځه روانه سړی سپور سو
په یوه ګړي کي جوړ ورته پېغور سو

ویل وګورئ ظالم چي پر خره سپور دی
په مزلو یې ښځه مړه کړه مخ یې تور دی
جګه ونه سور یې مخ دی اوږې پلني
په مړانه کي کمزوری تر مېرمني
مور او پلار دا خېتور دی نازولی
په خواري یې د لمر مخ نه دی لیدلی
دا له خدایه نه شرمېږی ظالمان دي
په بیابان کي ګیدړان د کور زمریان دي
چي په کور کي وي لوی سوي نازولي
دوی سپاره ښځي پیاده ورسره ځغلي
همېشه د بل په لاس په نس ماړه دي
نه د جنګ دي نه د ننګ تیار خواره دي
چي سړي خبري واوریدې حیران سو
سمدستي له خره راکښته سو روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر د مخه دوی تر شا وهل مزلونه
ويل ګونديي اوس به کم سی پېغورونه
لا يې شل قدمه نه وه اخيستلي
لا د کلي منځ ته نه وه رسېدلي
چي تر غوږ يې سول د خلګو آوازونه
د هلکانو د لويانو ريشخندونه
دا سړی او ښځه دواړه لېونيان دي
خر د مخه دوی پياده پسي روان دي

که پر پښو يې دی دا اوږد مزل وهلی
نو يې خر د څه دپاره رانيولی
په خندا يوه را ږغ کړله ځوانانو
له عالمه بې خبره هلکانو
دغه خر يې هم ملګری هم رهبر دی
په دښتو کې لار ښوونکی د سفر دی
دوی له خره سره روان ورسره مله دي
که دا خر ورسره نه وي دوی ړانده دي
هم مېړه هم يې مېرمن پر دې سلا سول
له ناکام څخه سپاره د خره پر شا سول
بيا له سره يې شروع خپلې کيسې کړې
ور په زړه يې تېري تېرې خاطرې کړې
ور په ياد يې کړل د خلګو ريشخندونه
پر هر موړ باندی ښکنځل او پېغورونه
چي ناڅاپه يوې ډلې د ځوانانو
له عالمه بې خبره بې کارانو
ويل وګورئ دا څونه ظالمان دي
پر يوه خره سپاره دوه تنه لويان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زړه سوی لري دا خلک نه زور ېږي
نه له خدای نه له عذاب څخه بېرېږي
نه يې شرم له مخلوقه د دنيا سته
نه په زړه کي يې څه ويره د عقبی سته
که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حيوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حيوان باندي چا ايښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قيامت به را ژوندی دغه حيوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم سفره سوه بېزاره
مېږه بيا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بيا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بند ېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا
2002/3/15

شيطاني دعا

دوه ياران سره ملګري وه کلونه
يو يې ژوند يو دسترخوان و يوه خونه
يو يې ټينګ پر عبادت مسلماني و

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل پر وخت به يې کول پنځه لمونځونه
د کال ښې ورځې به تل روژه په خوله و
کله کله يې د شپې کول نفلونه
د پيرانو د شيخانو اخلاص مند و
په هر ښار کې ور معلوم وه زيارتونه
يوه ورځ سهار وختي لاس په دُعا و
لوی ښښتن ته يې زاری کړلې خواستونه
ويل خدايه ګناهونه مې معاف کې
ما ته را مه کړې په برخه دوږخونه
دروازې دې د کرم کړه راته خلاصې
دښمنانو ته نصيب کړه دوږخونه
په طاعت مې سپينې کړې درته شپې دې
شپه په ورځ درته کوم عبادتونه
دې وطن کې دلته داسې بندګان دي
چې يې خوښ دي د لمانځه پر وخت خوبونه
نه زما چيغې نه آذان د ملا اورې
ستا پر نوم باندې کاڼه کې دوه غوږونه
په بستر کې يې اوږدې پښې غځولې
دوی به هم د جنت غواړې نعمتونه
پر ځای پروت کړ سر راپورته ويل خوار سې
له خپل خدايه درته غواړه جنتونه
ځه مېلې کوه د حورو په لښکر کې
دربخښلې مې قصرونه کوثرونه
شل جنته او زر حورې دې نصيب سه
خدای ته ولې کوې زموږ شيطانتونه

ويرجينيا
9 -8 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړلې خورجین

یوه ورځ صحرایي ګرځېدی په ښار کي
کری، ورځ یې تېره کړې وه بازار کي
چي څه شیان یې په بازار کي رانیول
سمدستي یې په خورجین کي قلفول
تر ماښامه یې ځان ستړی په سودا کړ
دروند خورجین ډک له مالونو یې په شا کړ
ستړی سوی کری، ورځ و په مزلونو
په ملا کړوپ سو بوج یې زیات و د مالونو
د بازار له شورماشوره چي ګوښه سو
په اوږو یې سا شړل یو ځای دمه سو
ستړی ځان یې هغه دم خوله خوله سو
صحرایي په خرهاري سو بیده سو
غل ظالم تمامه ورځ په ده پسې و
چي هر ځای و صحرایي دی به هورې و
په کراره یې ترې پورته کړل مالونه
صحرایي ته یې ور پرېښوول خوبونه
نیمه شپه وه چي راویښ سو له خوبونو
ویې نه لیدی خورجین ډک له مالونو
په خواریو چي ګټلي یې پیسې وې
په تنهاکي یې لاسونه غبرګي پښې وې
هر څه تللي وه د ده په خوله ایرې وې
ورته پاته د غم پېټي اندېښني وې
په ژړا سو په نارو سو په بغارو
چوکیدار یې هم خبر سو په چیغارو
یو ناڅاپه ور نه هېر سول ټول غمونه
په خورجین کي یې په یاد سول دوه قلفونه
چي یې ولیدې کیلی، او خپل جېبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا يې سره ټک وهل لاسونه
ويل خلک مي ساده بولي هوښيار يم
زه په عقل کي د غلو د مشر پلار يم
چي کيلي را سره ګرځوم تياره
غل به څنګه کي پيدا خورجين ته لاره
د هغه وطن پر مال به د غلو شپه وي
پر ميدان چي يې پرې ايښې خزانه وي
په ميراث کيلۍ پاتېږي تر نسلونو
نه درک د خزانو وي نه قلفونو

ويرجينيا
9 -8 -2001

د قدرت نشه

پخوانيو زمانو کي يو لوی ښار و
چېرته ليري په شنو غرونو کي ايسار و
له نړۍ څخه يې بېل وه عادتونه
له مخلوقه يې جلا وه رواجونه
يو يې دا و له سلګونو رواجونو
پاچهي به هيچا نه کړل په کلونو
نه له پلاره پاتېده پاچهي زوی ته
نه هوس د ميراث پاته کم او لوی ته
په دې ښار کي يې جوړ کړی يو ميدان و
د ښار ټولو او سېدونکو ته عيان و
هري درې مياشتي ميدان کي غونډه بدله
د قاضي مخي ته ټول حاضربدله
لوی قاضي به ګيند را خوشي پر ميدان کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جارچي به په هغه ګړي اعلان کړ
که هر چا کړ دا ګیند پورته زموږ پاچا دی
پوره درې میاشتي امیر دی زموږ پېشوا دی
چي يې درې میاشتي د قدرت پر تخت تېرېږي
په هغه ورځ به يو لاس ورنه پرې کېږي
شاهدان که د چا ډېر وه د ظلمونو
ترې به سترګه ایستل کېږي په سیخونو
نه دعوه نه بهانه سي څوک منلای
نه یوه ورځ پاچهي سي اوږدېدلای
په دې ښار کي د قدرت لېوني ډېر وه
پاچهۍ لره تر لاس تر سترګه تېر وه
د دوی مخي ته لاسونه پرې کېدله
لا د چا سترګه په سیخ ایستل کېدله
د قدرت ګیند چي به خوشي پر میدان سو
د نیولو په تکل به زوړ او ځوان سو
د قدرت د پاره هر یو تر لاس تېر و
هم د لاس هم يې د سترګي نعمت هېر و
چي په برخه به د هر سړي قدرت سو
چي به پورته څوک پر تخت د سلطنت سو
په غوغا به يې په ښار کي ځوان او زوړ کړ
په دريو میاشتو به يې زړه په خلکو سوړ کړ
پس له وخته به روان و کړه غاړه
چا او چا بایللی لاس او سترګه دواړه
یوه ورځ چي ګیند را خوشي سو میدان ته
جارچي خوله وه سمه کړې و اعلان ته
چي را ټوپ کړله میدان ته یو وګړي
نه يې لاس و نه يې سترګه د زوی مړي
چا پوښتنه ورنه وکړله نادانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په څه منډې وهې موړ يې له ځانه
په دريو مياشتو کې به لاس درنه اره کړي
يا دې ښايي بله سترګه درړنده کړي
ويل درې مياشتې چې کړې مې نشه ده
لا په زړه کې مې هغه نشه تازه ده
لا هنوز لرم يو لاس او يوه سترګه
د قدرت نشه مې نه پرېږدي تر مرګه
که لاسونه مې پرې کېږي سترګې نه وي
د دريو مياشتو پاچهي به مې په ښه وي
په دريو مياشتو کې به ډېر کم بې لاسونو
ډېري سترګې به کم کمې له سرونو
چې قاضي وي چې دا ګيند او دا ميدان وي
په دې ښار کې دا سې ډېر به لېونيان وي

ويرجينيا
9-1-2001

يارانه

پخوانيو زمانو کې يو لوی خانو
پر باغونو يې ولاړ نيمی آسمانو
هم سخي و هم باتور هم ښکلی ځوان و
د زړه ډک لکه زمری و پهلوان و
مهربان پر يتيمانو پر خوارانو
پر پوښتنه و حاضر د رنځورانو
په پاللي همېشه مړه او ژوندي وه
په روزلي وه که غم و که ښادي وه
هره شپه يې مجلس تود و د يارانو
له قلا يې و زږغ پورته د سازيانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سندري چا ویلې د ده مل و
چي په ښار کي ربابي و د ده خپل و
د چا غوړي وې چمبې په خیراتونو
چا یې وکړلې مېلې پر ذکاتونو
ډلي ډلي ورته ناست غوړه مالان وه
تر څپلیو تر ګامونو یې قربان وه
شل او دېرش یې نوکران او مزدوران وه
په سل ګونو یې د مځکو بزګران وه
په دعا یې هم کوچنیان وه هم لویان وه
په پلټنو یې یاران او مخلصان وه
خو هر ګوره نه یې ورور و نه یې پلار و
نه یې زوی په نصیب کړی کردګار و
دري څلور یې واده کړي ارتینې وې
د ګلونو تر ګېډیو ښایستې وې
هره ښځه یې ښایسته وه بې سینګاره
لکه سرو زرغونه وه بې بهاره
خدای نور هر څه ورکړي بې اولاده
زړه یې ډک و لکه زخم له فریاده
خیرات کړي یې پسونه او غوایان وه
نازولي یې پیران او درویشان وه
په دوا یې ستړي کړي طبیبان وه
ننګولي یې په ښار کي کوډګران وه
په قسمت کي یې زوی نه و رسېدلی
له اولاد سره خدای نه خندولی
غم او فکر وار په وار وربانديي زور سو
خان رنځور سو پر کور پرېوتی نسکور سو
لا یې تبي وې ملګري د دردونو
چي یې واورېدل د لویو تاوانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دریاب کي یې ډوب سوي وه مالونه
په تاوان کي ورنه ولاړل جایدادونه
ځو یې خرڅي کړلې مځکې شنه فصلونه
قلاګاني اورشوګاني لوی باغونه
د تاوان له غمه لا پسي رنځور سو
د مرګي په انتظار یې هر تربور سو
ورځ تر بلې یې زور زیات سو د دردونو
طبیبان یې سول عاجز له درملونو
نه اثر کاوه ملا او تعویذونو
نه امید له لویو لویو زیارتونو
آوازه سوه خان له رنځه نه جوړېږي
یا به نن وي یا سبا کار یې خلاصېږي
ناجوړی ته یې عاجزه طبیبان دي
په تعویذ یې ستړي سوي ملایان دي
پر ځواني یې د مرګي لاري سپړې دي
پر فاني دنیا یې پاته یو څو شپې دي
په قلا کي یې نور نه وه هو سونه
نه یاران وه نه مستي نه پایکوبونه
نه له هري خوني پورته آوازونه
نه خوښي وه نه نغمې وې نه رقصونه
نه د خان په کور کي هره ورځ یاران وه
نه په ورځ کي تر ده سل ځله قربان وه
یو اشنای چي تر دا ټولو پر ده ګران و
دا د خان د پاره ځان و هم جهان و
له سهاره تر ماښامه پر مېلمه و
لکه سیوری همېشه به ورسره و
ده به تل ویل که مال دی که مي ځان دی
تر وښنته مي قربان کړی د خپل خان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ژوندی به يم يوه ورځ بې له خانه
خدايه مرګ مي کړې په برخه له آسمانه
خدايه ته مي د خپل يار د بلا سپر کړې
د اجل غشي يې ما ته برابر کړې
خو چي رېغ سو د طبيب چي نه جوړېږي
خان که ژړ وي او که وروسته روانېږي
نو اول ورڅخه ليري هغه يار سو
له تربور سره ملګری سو اغيار سو
بيا يې نه وکړه د خان د رنځ پوښتنه
نه يې پل هغې کوڅې ته کړ دننه
په کوڅه کي يې د يار قدم پردی سو
د خان سيوری يې په سترګو کي اغزی سو
خو د خان اجل لا نه و رسېدلی
په تندي کي يې لا مرګ نه و ليکلی
لا يې پاته پر نابوده دنيا شپې وې
لا په برخه يې يو څو خوږې ترخې وې
له بستر څخه راپورته سو روان سو
بيا په کلي په مالت کي رېغ د خان سو
بيا يې شا ته ورپسې خپل نوکران وه
بيا يې خلک په ثنا صفت ګويان وه
زوړ اشنای چېرته له ليري را پيدا سو
خان يې وليدی له ورايه په خندا سو
ښه سو خدايه چي دي بيرته خان را جوړ کی
په دښمن او رقيبانو مي زړه سوړ کی
خان له ياره په ګيله وکړه پوښتنه
نن دي څرنګه په ياد سوم درواغجنه
زه دا دوه کاله رنځور ومه ناتوانه
ستا په زړه کي يو ځل تېر نه سوم ناځوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يار يې خوله کړه ورته خلاصه ويل خانه
په پېغور پېغور مي مه شړه له ځانه
دا دنيا د مړو نه ده د ژوندو ده
چي ژوندي ورباندي ګرځي د هغو ده
طبيبانو ته ژوندی نه وې بللی
ملايانو هديرې ته وې سپارلی
موږ هم نه وې حسابلی په ژوندو کي
ژر يا وروسته مو کتلې هديرو کي
چي له مړو سره ياري کوي نادان دی
بېخبره له قانونه د جهان دی
اوس چي بيرته ژوندی سوی يې زموږ خان يې
په ژوندو کي تر هر چا راباندي ګران يې

ويرجينيا
-3 -2000

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library